

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, augusztus 26-án.

234. szám.

A második problema.

(p—d.) Egy kissé meghökken az ember, a budai tanácskozásokról szóló fölöttébb gyér híreket olvasván, amely híreknek az szolgáltatta a gerinczét, hogy a magyar és német miniszterek hol ebédeltek, vacsoráltak. Kissé szégyenli magát az ember, egészen őszintén beszélve. Hát nyitott ajtót akart betörni a magyar közvélemény, amikor Ischl-tól huszonnegyedikéig egyre azon lépelődött, arról vitatkozott, arról irt, hogy milyen is lesz hát az a forma, amely eleget tesz a magyar közjognak is és a gazdasági érdekeknek is?

Mert az utolsó napokban csak két dologról folyt már a vitatkozás, illetve a kérdéseknek csak két csoportjáról, ellenben tulságosan csendes a világ a két csoportot összefoglaló harmadik problema körül. Pedig előbb ez volt az érdeklődés középpontja.

Beszélünk még ma is arról, hogy nem lehetséges provizórium, nem lehetséges a vámszövetség tizennegyedik paragrafussal. Rendben van, ez a tények egyik csoportja. Beszélünk aztán arról is, hogy mi lesz a kvótával, a Reichsrath összehívásával, valamint arról is, hogy mi marad meg, mi esik el az új, az áprilisban előterjesztett kiegyezési javaslatokból. Ez is tiszta sor, ez a tények harmadik csoportja.

De szinte aggasztó a csönd a második kérdés dolgában, nem beszél néhány nap óta senki arról, hogy mi köti

össze a negativumot a részletekkel, mily uton jut el a kormány a provizórium és a 14. szakasz megtagadásától odáig, hogy az új rendezkedés részletkérdései, gazdasági és pénzügyi kérdései felől vitatkozzék.

Irtak és beszéltek arról, hogy ez a kapcsolat kereskedelmi szerződés lesz, vagy adminisztratív megállapodás, vagy ki tudja mi. S néhány nap óta mostoha gyermekké lett a tényeknek ez a második csoportja. Miért?

Bizonyos, hogy a multban — a „mult“ neve alatt mostanában körülbelül egy hetet kell érteni — e körül fordult meg az egész magyar politikai érdeklődés. Ennek a módját, esélyeit, veszélyeit vitatta a magyar közvélemény; ettől vadultak meg az osztrákok, hogy szinte pathologiai érdeklődéssel lehetett kísérni a beszédjüket.

Másrészt bizonyos az, hogy negacziókból, a provizórium és a 14. szakasz visszautasításából meg nem élünk.

Harmadfelől végre a legeslegbizonyosabb, hogy a helyzet súlypontja ma nálunk nem a gazdasági és pénzügyi kérdéseken fekszik. Lehet, aki ezt sajnálja, akadhat, aki ebben a tényben egy kis Ázsiát talál, de ténynek tény, hogy ma a közjog, vagy ha úgy tetszik, a közjogi forma a dolgok veleje. És bizonyos, hogy a legkitünőbb pénzügyi vagy gazdasági siker se szerelné le az ország nyugtalanságát és ellentállását, ha e körül a közjogi forma körül esnék valamilyen sérelem.

Miért hallgatott hát el ez a kérdés jobbról is, balról is?

A magyar lapok arról irnak, hogy az új javaslatokba lefektetett egyezséget nem lehet visszaszófolni. Tökéletes igaz, de nem ez az első kérdés. Az osztrák lapok arról irnak, hogy a magyarok alkotmányuk védelmének örve alatt megborotválni akarják Ausztriát, követelvény a fogyasztási adók biztosítását, de elnevezvén annak ellenértékét: a kvóta emelését. Ez meg tökéletes hazugság, de szintén nem az első kérdés.

Hová lett hát a második problema?

Ha már meg van a megoldása, illetve ha már Ischlben meg volt a megfejtése és onnan ered a nagy hallgatás, akkor kissé kellemetlen ugyan az a tudat, hogy lázas buzgósággal kerestünk valamit, ami már megtalálódott, de viszont akkor máttól kezdve abban a nyugodt tudatban élhetünk, hogy Ischlben a magyar közjogi szempont teljes diadalt ért; hisz másként nem történtek volna tárgyalások részletekre vonatkozóan. Másrészt megnyugtathat az a tudat is, hogy akkor az a mostani két nap egy kicsit meleg lehetett ugyan, de mégsem volt annyira történelmi fontossága, mint ahogy hittük, mert hisz akkor e két napon nem az alkotmány felől tárgyaltak.

De ha nincs meg a megoldás és annak dacára következett be a hallgatás, akkor itt olyan hűsteron proteron, a dolgok jelentőségének olyan eltolódása állott elő, amelytől félni lehet, hogy nagy viharoknak jelenti a kezdetét.

Rocher de bronze.

Lovagnak lenni édes. És rendjelek nélkül az élet komor. Tehát csak hirdessék a lelki szegények, hogy a dekoráció haszontalan dolog, én már tudom az ellenkezőt. Szimon Dadián efendi tanított erre, a nyugalmazott török diplomata, akivel egy erdőben jártam a nyáron; aki nevezetes dolgokat beszélt nekem arról az országról, ahol a francia lyceumból egyenesen a külügyi hivatalba lépnek a tizenhét éves örményifjak; ahol huszonhat esztendő követtségi tanácsosok vannak, akik minden feltűnés nélkül kinevezhetők, mert ebben a korban már egészen megkopaszodtak, s ahol a török-orosz háboruban két álló hónapig nem aludtak a konstantinápolyi diplomata. Én nem mondtam Szimon Dadiánnak, hogy így járnak a diplomata, ha háboru előtt alusznak sokat. Az erdő fenylett s a vénülő, hámio fenyekek alatt az effendi aranyékszerei csillogtak a napon.

— Efendim — kérdeztem tőle — miért hord ön inggombnak egy fehérre-zöldre zománcozott keresztteeskét? Nem elégítik önt ki az egyszerűbb formák?

A török nyugodtan felelt:

— Ez az olasz szent Mórész és Lázár

rend, uram. Viktor Emánuel volt a legnagyobb latin humorista s dupla keresztteeskétet osztogatott, miután hogy az egyetemés keresztény egyházból kiátkozták.

— Értem, efendim — feleltem — de miért csüng az ön óralánczán is egy kétféjű arany-sas kék email-vérttel?

— Ez az osztrák vaskoronarend, mondta a török és kibuzogálta a közeljét. Ahol is az egyik aranykarika volt a gomb, közepén egy koronás vadállattal.

— Ez az anhalti medve-Albert — magyarázta Szimon Dadián efendi. — A másik közelön egy babékoszorus kereszt pótolta a gombot.

— Emitt meg a spanyol katolikus Izabellát használom gombolásra — mondta.

... Tehát csak hirdessék a lelki szegények, hogy a dekoráció haszontalan dolog, én már tudom az ellenkezőt. Szimon Dadián ime megtanított arra, hogy az európai rendjelek miniatűrjeit bármikor le lehet szedni a frakk gallérjáról az aranylánczról s hogy ezen esetben a legszebb inggomb-garnitúra birtokába jut az ember. Ilyen körülmények közt nem is érdemes hát, hogy a rendjelekről többé egy szó viczezel is mondjunk. Nem kell keresni azt az ellenmondást sem, mely az osztogatás-

ban szokott nyilvánulni s amelynél fogva például Tausch ur, a híres berlini detektiv-biztos ugyanazt a rendjelet kapta a bűnügyi szolgálatokért, amelyet Várad Antal kapott kilencz pályanyertes tragédiáért, nem is számítván az ódai lendületet. Továbbá nem kell keresni azt a fonákságot sem, mely a lovagi rendek neve és stilizált formái között szokott meglenni s melyet legjobban jellemez a miniszterelnöknek millenniumi élcze. Hogy azt mondja neki egy kollegánk:

— Kegyelmes uram, micsoda ez a nagy aranycsillag a mellén?

— Nem látja, hogy az orosz fehér sasrend?!

— Miről lássam én azt?

— Arról, hogy nyoma sincs rajta sem a fehérnek, sem a sasnak.

Mondom, nem gáncsolom a rendjeleket, tisztelem e szép és hasznos földi ékességeket, sőt bizonyos előre nem látott esetekben semmiesetre sem viselkedném oly gögösen, mint annak idején az öregebb Dumas, aki Gortschakoffnak így irt: „Herczeg ur! Ön nekem a Newski Sándor-rend arany medálláját küldte, melylyel, utólag szerzett értesülesem szerint, Oroszországban az ezredorvosokat szokták dekorálni. Én tehát ezennel visszaküldöm az

Ép ezért nem is tudjuk, mit kell tartani a tanácskozások ma történt befejezéséről. Ha első feltevésünk a helyes, akkor, úgy látszik, békeség következik, egy esetleges kis magyar obstrukciótól eltekintve. De ha a második feltevés járna közel az igazsághoz, akkor permanenciában van a válság.

Ez a mi kétségeskedésünk kíséri utjukban a német minisztereket, amint visszautaznak hazájukba. És kíséri őket az az aggódó kérdésünk is, hogy vajjon lejönnék-e még egyszer ezen a vasutvonalon, így együtt, a hivatalos frakkal kofferjükben. Mert már a negyedik osztrák miniszterium tapasztalja, hogy mily kellemes vasutazás esik a bécs-marchegg-budapesti vonal Góliáth-sinein. És kellemetlen lenne, ha egy ötödik miniszteriumnak is meg kellene még magyarázni, hogy miért és mennyire fontos a második probléma.

Talán időnk se lenne elég hozzá.

A politikai helyzet.

Ha villásreggelikből és ebédekből lehetne egy messze kiható politikai válságnak megoldására következtetni, akkor a kiegyezés krízise ma a legkedvezőbb fordulatot vette volna. Az osztrák miniszterek kétnapi budapesti tartózkodásuk alatt végigtekint két hivatalos ebédet és egy fényes dejeuner dinatoire-t, volt tehát részük a tradicionális magyar vendégszeretben. A magyar kormány, amennyire töle tellett, igen kellemessé alakította az osztrák kollégák budapesti kirándulását, de ebből legfeljebb az ingyenczek vonhatnak következtetéseket, míg a politikai tudósítónak komolyabb jelenségekkel kell számolnia.

Ilyennek tekintendő pedig az a körülmény, hogy a budavári tanácskozások ma délután három órakor bevégeződtek, pedig még délben általánosan el volt híresztelve, hogy az osztrák miniszterek még holnap is a magyar fővárosban maradnak, sőt az egyik félhivatalos könyv-matros-tudósító az estilapoknak ilyen értelmű értesítést is küldött, jelentvén,

hogy az osztrák miniszterek elutazása holnap este van tervezve.

A ma délelőtti konferencián azonban az osztrák és magyar miniszterek között olyan megállapodások jöttek létre, melyek a további tanácskozások megakasztását tették szükségessé, mert az osztrák miniszterelnök kijelentette, hogy a magyar miniszterium részéről újabban tett előterjesztéseit valamennyi miniszter-társára elé könytelen terjeszteni, mielőtt azokkal szemben végleges állást foglal.

Hogy mit tartalmaznak ez előterjesztések, azt az „Országos Hirlap” tegnapi tudósításában bőven kifejtette. Anélkül, hogy ismétlésekbe bocsátkoznánk, regisztrálhatjuk, hogy a magyar kormány főproponciói ezek voltak:

1. Az osztrák Reichsrath sürgős egybehívására a kvóta-bizottság és a delegáció megválasztására.

2. Egy új, végleges kiegyezés jellegével bíró és Ausztriában a reciprozitás elvén életbe léptetendő egyezmény megállapítása, melybe felvételnek a Badeni-kabinettel megállapított kiegyezési javaslatokból mindazok az intézkedések, amelyekre nézve a magyar kormány a mostani konferenciák folyamán megegyezésre jutott.

Az osztrák kormány képviselői ezzel szemben a maguk aggályait és rezervációkat alaposan kifejtve, hajlandónak nyilatkoztak a magyar kormány előterjesztéseit az osztrák összkabinet elé terjeszteni és annak hozzájárulását azokhoz kikérni, mert azoknak elfogadását csak a teljes szolidaritás alapján tekintik lehetőnek.

A Reichsrath egybehívására nézve pedig már eleve is bejelentették készségüket, hogy az erre vonatkozó előterjesztést ő felségének megtegyék.

Ilyenképen a magyar kormány főfeltételei a kompromisszum létesítéséhez osztrák részről elfogadtatván, Bánffy is bejelentette, hogy az osztrák részről kifejtett nehézségeket egy újabb magyar minisztertanácsban fontolóra fogják venni.

A helyzetnek ebben a stádiumában szem előtt tartandó még folyton, hogy bár mindkét kormány részéről lényeges közeledés történt

már annyiban is, mert az osztrák kormány a korábban nyomatékkal hangoztatott sine qua non-jából engedve, lehetővé tette a magyar kormány törvényes álláspontjának sikresebb megvédését, a politikai helyzet még mindig nem veszítette el komolyságát.

A legközelebbi minisztertanácsoknak lesz feladatuk, hogy a kölcsönös szempontok összeegyeztetésével lehetővé tegyék a két miniszterelnöknek, hogy ő felségének együttes előterjesztést tehessenek a kibontakozás módjáról.

Ezeket a minisztertanácsokat úgy Budapestben, mint Bécsben valószínűleg már holnap megtartják.

— Az osztrák miniszterek Budapestet nem mint csatát veszített ellenfelek hagyták el ma este, hanem mint olyan parlamentárek, akiknek sikerült — önönmagukat legyőzni.

Ezt mondta ma este egy kormányparti képviselő, aki tíz percczel az osztrák miniszterek elutazása előtt még beszélgetett velük.

Félhivatalos jelentések.

A „Magyar Távirati Iroda” jelenti:

A magyar és osztrák minisztereknek augusztus hó 24-én és 25-én Budapestben tartott tanácskozásain, amelyeken báró Bánffy Dezső és gróf Thun miniszterelnökök, továbbá Lukács, Kaizl, báró Dániel, Baernreither és Darányi miniszterek vettek részt, az osztrák-magyar kiegyezés keresztülvitelének módjait vitatták meg. A tanácskozás alapját egyrészt a magyar kormány által az osztrák miniszteriumnak tett javaslatok, másrészt az osztrák kormány ellenindítványai képezték. A végleges döntés a legközelebbi napokban Budapestben és Bécsben tartandó minisztertanácsokon fog megtörténni.

A miniszterek mai tanácskozásai délutáni három óráig tartottak. Az osztrák miniszterek erre szállásukra, az „Angol királynő” szállodába mentek, ahol gróf Thun lakosztályában rövidebb megbeszélésre gyűltek össze. Esti fél hét órakor az osztrák miniszterek Budára hajtattak a honvédelmi miniszterium palotájába, ahol tiszteletükre ebéd volt. Az osztrák miniszterek esti 10 óra 40 perccor utaznak el.

A „Budapesti Tudósító” a tárgyalásokról ezeket jelenti:

A magyar és osztrák miniszterek e hónap 24. és 25-én megtartott tanácskozásaiiban,

aranyérmét, s tudatom önnel, hogy nekem a Szent Anna-rend közép-keresztje jár, mert én vezérőrnagyi rangban vagyok.” Szóval: a világrendnek azzal a fizikai részével, mely első- és másodosztályú lovag-keresztekre van felosztva, teljesen megbékülvén, az augusztus 18-án alapított jubileumi emlékérmek iránt is csak hódolat és érett fel-fogás van bennem. Hadi pályám emlékezetűl kegyelettel fogom is viselni a habos vörös szalagot, sőt irigylem majd az unokaöcsémet, Zöld Noét, aki nem csak tartalékos kadét, hanem valóságos miniszteri számgyakornok is és így két medáliát fog feltűzni december másodikán. Arra már nem is merek gondolni, hogy idővel a „diszérem negyven évi hű szolgálatokért” is az övé lesz. Mert akkor elfut az öröm, látván, hogy az állami okiratok értelmében mégis csak az a legkiválóbb ember, aki negyven évig ki tud tartani egy helyen. No hiszen, kikapitok ti vadzszenik, ti gyalázatos ténfergő hegedősök, akik kóborolni szoktatok negyven évig, nem kitartani . . .

De mindez csupán üres beszéd. A lényeg a közjog; ugyanis ebben az országban még kávé sem lehet főzni közjog nélkül. Mert egy igaz közjogásznak a babszem is alkalmas nyújt arra, hogy az 1903-ig meghosszabbítandó

provizóriumról tartson allokucziót és egy igaz közjogásznak nincs oly parányi babszem, hogy abból sérelmet ne lehessen növeszteni. Tudományuk külsőleg hasonlít ama csudás fakiréhoz, aki a babszemet elülteti egy kis cserépbe, aztán ráfű a földre, mire mindjárt kibúvik a bokor. Hát ilyen bokrot növesztettek a három jubileumi éremből is a közjogások.

Ma, midőn már csak egy vezérezik: olvasható ezen nagy thémáról és így mintegy elhal a vita, tehát a leleplezés nem erőszakos többé, mert úgy látszik, nem hallgattat el többé senkit; ma már ez a leleplezés nyugodtan eszközölhető. Ezennel közzé teszem hát a fakir-művészet titkát. Aki közjogi sérelmeket óhajt felfedezni, az járjon el úgy, amint itt tanácsolom.

Az ember tudniillik előveszi a Nagy Ernő vagy a Kiss István magyar közjogát s a kötetlen példányhoz több iv tiszta papirost fűz hozzá. Azután az ember körülnéz a földön, egy kissé elnéz a kávéházba, átlapozza a hivatalos lapot, a hadsereg rendeleti közlönyét s a talált közjogi sérelmeket följegyzi a mondott tiszta papirosra. Ez metaforikus formában is eszközölhető, úgy amint például a saját igénytelen jegyzeteim is mutatják. Ime az én gondosan gyűjtött sérelmeimből egy-kettő.

Az üldözött sas. Az üldözött sas Bécsben, a Bank-gasse hatodik szám alatt volt található, a király személye körüli miniszterium palotáján. Miért vették le ezt a sast? Hiszen az a miniszterium osztrák miniszterium, mint hiteles példák bizonyítják. A Ferencz József-rendet is lám az osztrák császár alapította 1849-ben s az osztrák császár mint a rend nagymestere adományozza 1898-ban. Ki ellenjegyezhet hát ilyen adományozásokat? Világos, hogy csak az osztrák miniszterek közül valamelyik. A személy körüli miniszter azonban ellenjegyezni szokta, tehát ő osztrák miniszter bizonyosan. Tessék a sast visszarakni.

A bűvös jelző. A bűvös jelző a horvátországi politikai hatóságok tábláin van meg. Hogy azt mondja: „Királyi alispánság.” Milyen királyi? Magyar királyi vagy horvát királyi? Mi a magyart látjuk, ők meg a horvátot. De üssük fel a közjogot. Az sem használ, a jelző a könyvben is bűvös, mert Budapestben magyart mutat, Zágrábban meg horvátot. Tessék a jelzőt fixirozni.

Kraj Mirkó kinevezése. Ez nagy dolog és összefüggésben van a bűvös jelzővel. Tegnapelőtt volt a hivatalos lapban, hogy: „kinevezem Kraj Mirkót vinkovcei államügyésznek stb.” Ellenjegyezte Josipovich Imre sajátkezűleg

amelyekben báró Bánffy, gróf Thun, dr. Lukács, dr. Kaizl, báró Dániel, dr. Baernreither és dr. Darányi miniszterek vettek részt, a magyar-osztrák kiegyezés megkötésének módjait vitatták meg. A megbeszélés alapjául egyrészt azok a javaslatok szolgáltak, amelyeket a magyar kormány az osztrák kormánynak tett, másrészt pedig az osztrák kormány által felállított ellenindítványok. A végleges döntés a legközelebbi napokban úgy Budapesten mint Bécsben megtartandó minisztertanácsoknak tartatott fenn.

A mai tanácskozás délután három óráig tartott. A báró Fejérváry honvédelmi miniszter által adott estebéd után az osztrák miniszterek Bécsbe visszatértek.

Bécsen át.

Budapestről táviratozzák a „N. W. T.”-nak: Nyilvánvaló, hogy a magyar követeléseknek jogosultságát, legalább ami a kiegyezési javaslatoknak formális kezelését illeti, teljesen elismerték és hogy ennek következtében az osztrák Reichsrath egybehívása elhatározott dolog. Az osztrák kabinet valamennyi tagjával gróf Thun csak Bécsben fog a Budapesten történt megállapodások tekintetében szolidaritásra jutni.

A függetlenségek értekezlete.

A Kossuth-párt, mint értesülünk, a képviselőház összeülése napján, szeptember 5-én délután hat órakor értekezletet tart, amelyen a kiegyezési tárgyalásokkal foglalkozik.

POLITIKAI HIREK.

Beszámoló. Nagybecskerekéről jelentik, hogy Rónay János, a lovrini kerület országgyűlési képviselője augusztus 27-én körutra indul kerületében ugyanakkor egyuttal beszámolót is tart.

Mik nem fizetnek hadi adót? A „Székely Nemzet” a Ludovika-Akadémia reformja alkalmából fölveti azt a régi kérdést, hogy főpapjaink miért nem adakoznak a honvédelem céljaira, „miért nem fizetnek hadi adót?” Ez a kérdés már a Ludovika-Akadémia alapítása alkalmával felmerült, akkor kevésbé jogosan, mert akkor főpapjaink még fizették az ugynevezett várerődítési járulékat, mely a mai vallásalapnak lett magva. Ma ellenben jogosabbnak látszik a „Székely Nemzet” kérdése, mely következőképpen van megokolva!

Ha már úgy rendelik a törvények, hogy a katonáskodási kötelezettség a család fiutagjainak arányában legyen kivette s egy nyolcz fiugyermek-

és gróf Khuen-Héderváry Károly sajátkezüleg. Már most kinek az előterjesztésére nevezték ki Kraj Mirkót Vinkovezére? ... Ha a Josipovich Imre előterjesztésére történt, akkor a hívős jelző ez lesz: „magyar”. Ha Héderváryra, akkor a jelző ez lesz: „horvát”. Tessék a dekrétumot megváltoztatni, mert a dolog nem maradhat abban, mert így a Kraj Mirkó kinevezetéseért két kormány is felelős: a zágrábi meg a budapesti. Nem tulajdonítunk itt túlzott fontosságot a vinkovezei államügyésznek? Nem sértődik meg Hammersberg főügyész, akinek csak egy kormány felelős a kinevezetéseért.

A titok. A titok az, hogy miért kell a magyar királyi honvédségnél császári és királyi tábornokoknak lenni?! Ha vannak magyar királyi honvédtábornokok is? Én igazán nem tudom okát adni. Úgy látszik, jól választottam a címet.

A következtetés. A magyar királyi testőrség őrszemélyzete kizárólag császári és királyi lovas-századosokból áll. Az a következtetés, hogy a magyar királyi kuria is nem áll császári és királyi hófrátokból.

Magát a három jubileumi érmet így jegyeztem föl közjogi füzetembe:

kel megáldott szegény ember, ha arra alkalmasnak találattik, 8 fiugyermekkel adózzék azért a négy-szögölyni földterületért, mely sírja gyanánt lesz tekintendő, míg ellenben egy 10—15—20—50—60 és több ezer hold földterületet birtokló egyén, igen gyakran egyetlen egy fiuval sem járul a honvédelem adójához, hát mondom, ha így rendelik is a törvények, azok, a morális kötelezettség súlyát, az ország, a nemzet és a közvélemény szemei előtt, az illetőről el nem hárihatják és valóban kívánatos lenne előállítása egyoly statisztikának, mely 5000 holdon felüli birtokosok, valamint érsekségek, püspökségek, káptalanok stb. név- és vagyoni jegyzékét előállítaná, a nyilvánosság bírói szeme elé hozván, hogy a haza védelmében reá háruló kötelezettségnek, ki mily mérvben és hány katonafiúval felel meg?

A „Székely Nemzet” fejtegetése megördemli, hogy pium desiderium gyanánt fölemlítették. A főpapok is az ilyesmit annak szokták venni.

A krassó-szörényi új főispán. Mint a „Keleti Értesítő” állítólag biztos forrásból értesül, a krassó-szörényi főispánság vezetésével báró Thorockay Viktort, Hódmező-Vásárhely főispánját fogják megbízni.

A magyar liturgia.

A külföldi ujságok az utolsó hetekben ismételtelen foglalkoztak a magyar liturgia ügyével s ahogy ez már szokásuk, nem épen a legjobb színben tüntették fel a magyar görög-katholikusok törekvését. Ennélfogva az országos bizottság a nevezetesebb lapokhoz német nyelven informáló pontokat küldött szét. A bizottságnak informáló közleménye magyarul így hangzik:

A görög-katholikus magyarok országos bizottságának céljai és törekvései felől némely külföldi lapokban, mindenesetre hibás információk alapján, olyan közlemények jelentek meg, melyekre nézve kötelességünknek ismerjük egyelőre a következő tájékoztatást adni:

1. A magyar liturgiának ügye a magyar nemzeti chauvinizmussal semmiféle összeköttetésben nincs. Ismételtelen tiltakozunk és tiltakozunk mindenféle politikai ingerentia ellen, amely ügyünknek csak árthatna. Semmi közösséget sem vállalunk tehát ama hírlapi cikkekkel, amelyek ügyünk-ből Róma ellen igyekeznek tőkét csinálni.

2. Minthogy a magyar liturgia ügye az egyetemes katolikus egyháznak tisztán belügye, melyhez tehát az apostoli szentszéken és az illetékes

Rocher de bronze. Mikor Magyarországon ép azt tárgyaltuk, hogy ünnepeljük-e a császárjubiléumot, megjelent augusztus tizen-nyolczadikán a három kézirat. A három kézirat alapján kiosztanak majd vagy két és fél millió bronzérmét s annak körülbelül a fele Magyarországra jut: egymásra rakva egy való-ságos rocher de bronze. Mirevaló már most a vitatkozás, mikor megvan az emlék?

Ennyiből áll a fakírművészet s csak az jegyzendő még meg, hogy a babszemeket nem kell okvetetlenül a hivatalos lapban keresni, meg a hadsereg rendeleti közlönyében, az ember ha szemes, akár a levegőben is talál babszemeket. A bokrot megcsinálni már aztán könnyű. De más kérdés, hogy mirevaló ez az egész művészet, mikor odaát Bécsben a német is bizonyára lelhet, ha akar, német babszemeket. Mely dolgok egészen fölöslegesek, midőn komolyabb ültetésekkel vagyunk elfoglalva.

... Egyébiránt lovagnak lenni édes, és ne bántsanak minket, kik a mi habos vörös selymünket, hadi ékítményünket várjuk. Van az olyan komoly dolog, mint ama sok babszem.

Papp Dániel.

püspöki karon kívül senkinek semmi köze, a mi bizottságunkba s a programmunkhoz csatlakozók közé egyetlen idegen vallásut sem fogadunk el, sőt hitfeleink közül is csupán azokra támaszkodunk, akik magukat faj szerint is magyarnak vallják.

3. A protestánsok részvétele e mozgalomban már azért is ki van zárva, mert az egész mozgalom épen azért indult, hogy ezáltal meggátoljuk a potestantizmusnak, a felekezetiellenességnek és indifferentizmusnak népünk között való elterjedését.

4. A Magyarországon nagy számban élő román és ruthén hitestvéreink istentiszteleti nyelvét, ennek létjogosultságát nemcsak hogy nem támadtuk és nem támadjuk, hanem még védelmezzük, mikor per analogiam csak azt kérjük a magunk számára, amit ők az apostoli szentszék kegyéből már bírnak, még pedig ugyanolyan czélokból, a minő czélokból mi a magunk nyelvének az istentiszteletnél való befogadását s szentségétől mindenképpen megokolva, fluí szeretettel körölmézni fogjuk.

5. Ami különösebben szláv testvéreinket illeti, amennyiben azok görög-katholikusok, semmi okuk sincs mozgalmunktól tartaniok, mert mindenkor, megelőző contradictorius eljárás alapján — az illetékes püspök fogja meghatározni azt, hogy az istentisztelet magyar nyelve hol engedélyezendő és hol nem, mivel mi görög-katholikus magyarok, mint fentebb kifejtettük, nyelvünket senkire oktroálni nem akarjuk.

Amennyiben pedig szláv görög-keletiekről van szó, nekik ehhez a mozgalomhoz semmi köze nincs, sőt az a szivesség, amellyel az ellenünk emelkedő hangokat üdvözlik, rendkívül gyanus s azt a reményüket árulja el, hogy benünket valaha sikerülni fog a chismához átszatolni. Különben is, hogy a szláv görög-keleti egyház s maga tolakodó protekciójával milyen czélokot követ, annak a történelemben elretentő példája a lengyel görög-katholikus egyház üldözése és Besarabiának oslzlávósodása.

6. Mozgalmunkban semmi olyan motívum nincs, amely nem felelne meg katolikus egyházunk elveinek és az apostoli szentszék mindenkori bölcs gyakorlatának. Ügyünk elintézését senkitől mástól, mint s szentségtől, nem várjuk s nem mint lázadók akarunk szerepelni az apostoli szentszékkel szemben, hanem mint annak mindenkor engedelmes, de egyuttal őszinte fiait, akik épen a szent unio érdekében és hitünk ellenségei ellen védőbástya gyanánt fogjuk eleje terjeszteni aláza-tos kérelmünket.

Kijelentjük egyben, hogy hátunk mögött sem a kormány, sem társulatok nem állanak s hogy az a vád, mintha közöttünk szabadkőműves velleitások volnának, nem egyéb nevetséges ijesztgetésnél.

A fentebbiek bizonyítékául teljes tisztelettel mellékelve küldjük programmunkat s a mellékelt csatlakozási felhívást eredetiben is, tisztelettel kérve a katolikus sajtó lényezőit, hogy figyünket az itt közölték szerint méltatni és védelmébe venni sziveskedjék, miért halás köszönetünket már előre is kifejezve vagyunk

Budapest, 1898. augusztus hó 20.

Az országos bizottság nevében:

Szabó Jenő s. k.,
főrendiházi tag,
mint az Országos Bizottság elnöke.

Tóth Miklós s. k.,
az Országos Bizottság tollvivője.

TÁVIRATOK.

Piquard és Leblois pöre.

Páris, augusztus 25. Fabre vizsgálóbíró határozata szerint Leblois és Piquard a kém-törvény alapján a rendőri fenytő bíróság előtt vonandók felelősségre. A vádnak négy pontja van. Ezek a következők:

1. Egy bizonyos Boulot nancy-i kémügynök közlése, amelyben Piquard Leblois tanácsát vette igénybe.

2. Postagalambokra vonatkozó aktákat közölt a vád szerint Piquard Leblois-val.

3. A cette Canaille de D. jelzéssel ellá-

tott titkos aktaesomót megmutatta Piquard Leblois-nak.

E három vádpont alapján azonban csak Picquard van vádolva, Leblois nem. Ezek alapján tehát Piquard-t katonai törvényszék elé kellene állítani.

A negyedik pont azonban mind a kettőt együtt vádolja büntetendő cselekmény elkövetésével. Eszerint Picquard megmutatta Lebloisnak az Esterházyra vonatkozó titkos adatgyűjteményt, amelynek alapján Esterházyt hazaárulással akarták vádolni. Leblois aztán ezt a titkot jogtalanul elárulta Scheurer-Kestnernek és ezért kell felelnie a fenytő bíróság előtt és vele, mint polgári emberrel együtt kell felelnie Piquardnak is a polgári bíróság előtt, mert ugyanabba az ügybe van belekeverve. Jogászai körökben kíváncsiak arra, hogy Piquard-t az első három vádpont miatt katonai bíróság elé állítják-e? (N. Fr. Pr.)

A király elutazása Ischlből.

Ischl, augusztus 25. Ő felsége ma este 6 óra 30 perczkor kíséretével udvari különvonaton elutazott innen Bécsbe. Bucsuzásra megjelentek a pályaudvaron gróf Salzburg kerületi főnök, Titz udvari fővadász, Wiesinger polgármester, Leitner alpolgármester és Weinmayer kanonok, akikhez ő felsége kegyes szavakat intézett. Ferencz Szalvator főherceg és neje, valamint Lipót bajor herceg és neje kísérték a királyt a pályaudvarra.

A német császár meghívása.

London, augusztus 25. Nagyon kedvesen fogadja az angol sajtó II. Vilmos meghívását, amelyben az anglikánus nemzeti egyházat arra hívja fel, hogy a szentföldi templom felavatásánál képviseltesse magát. Kétségtelen, hogy ez meg is fog történni.

Amrus nyilatkozata.

Zágráb, augusztus 25. Amrus Milán képviselő a lapokban a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Nem felel meg a valóságnak, hogy engem a horvát ellenzék vagy annak egyes tagjai küldtek volna báró Bánffy magyar miniszterelnök ő nagyméltóságához. Ép oly valótlan az is, hogy én felajánlottam volna a miniszterelnöknek a koalíciónak vagy a koalíció egy részének szolgálatait, mert ily meghatalmazást sem nem kértem, sem nem kaptam. A lapok megiamadtak engem, anélkül, hogy a támadó cikkek írói tudomással bírhattak volna arról, hogy mit beszéltem én a magyar miniszterelnökkel, mert hiszen a köztisztesség szabályainál fogva is teljesen kizártnak tekinthető, hogy tudomásuk lehetett volna arról. Én nem akarom a harcznak ezt a módját azon a néven nevezni, amelyet megérdemel, mert én nem élhetek azokkal a fegyverekkel és az efféle kihívásokra nem is fogok többé reagálni. De a „Hrvatsko Pravo“ és a „Pester Lloyd“ támadásai nem fognak eltéríteni engem attól a kötelességemtől, hogy szeretett horvát hazám jólétén minden tölem telhető erővel munkálkodjam. Ebbeli tevékenységemnél mindenkor az az elv fog engem vezérelni, a melyet a szent római katolikus vallás tanai már gyermekkoromban szívembe oltottak: In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas.

Francia tengerészek Fiumében.

Fiume, augusztus 25. Toulonból három francia tengerésztiszt torpedó-hajók átvétele végett tájékozott. Tegnap gróf Szapáry kormányzónál tiszteltelték, aki ma Abbáziába rándult ki velük.

Megszűntetett ostromállapot.

Róma, augusztus 25. A hivatalos lap közli, hogy Pisa és Grosseto tartományokban megszűnteték az ostromállapotot.

HIREK.

Gróf Bethlen András.

1849—1898.

Utolsó parlamenti beszéde ellentétbe hozta politikai barátaival s miatt az ellenzék a jelenetben rejő pikantériának tapsolt, gróf Bethlen András közvetlenül sietett ki a folyosóra. Nem tetszett magának ebben a szerepben és a politikai változások mégis úgy hozták magukkal, hogy ismétellen kellett a kormány javaslataival szembe helyezkednie. Sokan ezt arra is magyarázhatták, hogy a volt miniszter neheztelése fordul az új miniszterek ellen, pedig gróf Bethlen András ennek a magyarázatnak még a látszatát is kerülni szeretne volna. Épen azért nagyon ritkán beszélt. De két téma mellett nem tudott szótlanul elhaladni s mikor a protestánsok kongruájának rendezése vagy épen a telepítési politika került szóba, okvetlenül feliratkozott. Kivált a telepítésekhez ragaszkodott, mint a maga legkedvesebb kezességéhez s mikor úgy vélte fölismerni, hogy Darányi Ignác nem beczeni hasonló szeretettel a telepítések ideáját, gróf Bethlen András sokszor fakadt ki ellene keserűen. Az ellenzék pedig megéjenezte ilyenkor, nem mintha a telepítésekért rajongana, de mert tetszett neki a régi és új miniszterek háborúja.

Gróf Bethlen András érezte a szituáció kényelmetlenségét és visszavonult. Különbösen is sok baj gyötörte s amikor már elhagyta a miniszterséget, egy betegség a félszemétől is megfosztotta. Azonkívül gyomorrákja is volt, mely időnkint nagyon megkínozta s mint egy Bethlenből érkezett távirat tudatja, ma reggel hirtelen végzett is vele. Alig negyvenkilenc éves korában. Halálának híre a fővárosban is élénk részvétet keltett és politikai körökben szeretettel emlékeztek meg az ő rokonszenves egyéniségéről, erős munkakedvéről és emlékezetes alkotásairól. A magyar társasélet, amelyben ifjú nevével együtt nagy szerepet játszott s a magyar politikai élet, amelynek sokáig vezetésébe is befolyt, egyik legrokonszenvesebb szereplőjét vesztette benne. S amikor szombaton a bethleni családi sírboltba helyezik, bizonyára sokan lesznek, akik neki a végső tisztességet megadják. És szerény emléke is marad, amint szerény volt az élete és a szereplése.

Gróf Bethlen András fiatalon, negyvenkilenc éves korában távozott az élők közül. Akkor tűnt föl, amikor Tisza Kálmán kinevezte brassói főispánnak, majd ideiglenesen szebeni főispánnak és csakhamar arról lett nevezetes, hogy míg a másik Bethlen főispánt, Bethlen Gábort gyűlölték a nemzetiségiek, ő a szászok és oláhok szemében népszerűsége vergődött. Elősegítette ebben családi összeköttetése is — Mocsosny Livia volt a felesége — de legfőképp humánus modora, melylyel lefegyverezte a kontempláló szászokat, kik szerették benne a művelt mágnást. El is érte azt, hogy két vármegyében, mely a nemzetiségi igazságok főszéke volt, megszilárdította a magyar államszemet s legalább a szászok befolyásos részét megnyerte számára. Ő volt az, aki a szász néppártot, mely a képviselőket adja, belevitte a kormánypartba.

Mikor földmívelési miniszterré lett, azt nemcsak annak köszönhetette, hogy az akkor kormányra lépő gróf Szapáry Gyula erdélyi kapacitást keresett miniszteriumába, hanem annak is, hogy a közgazdasági irodalom terén jó nevet szerzett magának ifjú korában sokat foglalkozott nemzetgazdasági kérdésekkel; tanítványa volt Roschernak, a híres lipcei professzornak. Magvas közgazdasági cikkei, melyek a „Nemzetgazdasági Szemle“ben jelentek meg, a szakkörökben föltűnést keltettek. Minisztersége idején csönbén dolgozott ugyan és nem aratott nagy parlamenti sikereket, de annál buzgóbban látott hasznos eszmék kiviteléhez. Különösen fontos terve volt az, hogy az állami javakat kisebb részben adja bárbe tehetősebb berlosztály alakításával s a telepítést lehetőleg előmozdítani igyekezett. Az árvízmentesítésre és a folyószabályozásra is nagy gondot fordított.

Gróf Bethlen András 1849-ben született Kolozsváron s jogi tanulmányait a budapesti, brüsseli

és lipcei egyetemen végezte. A képviselőháznak 1878-ban tagja lett s azt 1882-ben hagyta el, hogy Brassó, majd Szeben főispáni székét foglalja el. Majd 1890. márcziusában a Szapáry-miniszteriumba lépett mint földmívelési miniszter s tagja volt az 1892-ben megalakult Wekerle-kabinetnek is. Az 1894. évi júniusi válság alkalmával tárczájától megvált. Távozásakor a törvényhatóságok és testületek meleg bucsuirattal keresték föl.

Alkotásai közül kiemelendők a Tisza egyesges szabályozása, a borhamisítás ellen való intézkedések; a telepítési kérdés fölkarolása, a mezőrendőri törvény; létesítette a megyei gazdasági bizottságokat, fejlesztette az állattenyésztést, a gyümölostermelést, szervezte a növénykísérleti ügyet, megkezdette az agrárstatisztikai munkálatokat.

Mikor a miniszteri tárczától megvált, mint a brassómegeyebeli hermányi kerület képviselője, továbbra is tagja maradt a szabadelvű pártnak. Legutóbb a protestánsok kongruájának rendezésekor ellentétbe helyezkedett a kormánnyal és szabadelvű párttal, kivált Tisza Kálmánnal, akivel heves polémiája is volt.

Bethlen András felesége Mocsosny Livia volt, kit 1880-ban vezetett oltárhoz. A gróft az utóbbi időben sok csapás érte. Betegsége megfosztotta fél szemétől és utóbb gyógyíthatatlan gyomorrákja támadt, mely hosszú szenvedés után ki is oltotta életét.

Temetése szombaton délben lesz Bethlenben.

Gróf Bethlen András volt földmívelésügyi miniszter halála alkalmával a földmívelésügyi miniszter az elhunyt özvegyéhez a következő táviratot intézte:

„Gróf Bethlen Andrásné ő exczellenziájának Bethlen.

Fogadja Nagyméltóságod azon lesújtó veszteség alkalmából, amely kedves férjének, egykori nagyérdemű hivatalbeli elődömnök elhunytja által érte, fájdalmas részvétem nyilvánítását. A boldogult hemes emléket a vezetésem alatt álló miniszterium mindenkör kegyelettel őrzendi.

Darányi Ignác.”

A földmívelési miniszter a miniszterium gyászja jeléül a palota homlokzatára és a miniszterium fenhatósága alá tartozó hivatalok épületeire gyászlobogót tüzetett ki, az elhunyt koporsójára nemzetiszin szalagos babérkoszorút helyeztetett a következő felirással: „Gróf Bethlen András volt földmívelésügyi magyar királyi miniszternek — kegyeletes emlékül a földmívelésügyi magyar királyi miniszterium.”

A temetésre is leutazik a földmívelésügyi miniszter s ezenkívül intézkedett, hogy a miniszterium különböző ágazatai a temetésen képviselve legyenek.

Bethlen András halála — mint Kolozsvárról táviratozzák — ott is nagy részvétet keltett. Az uri kaszinó és a Kárpátgyelet azonnal kitűzték a gyászlobogót és elhatározták, hogy a temetésen testületileg vesznek részt.

Schweninger Bismarckról.

Berlin, augusztus 25.

A „Tägliche Rundschau“-ban gróf Hansbruck Pál jezsuita-páter ma egy beszélgetést közöl, amelyet Schweningerrel folytatott Bismarck herceg betegségről és utolsó óráiról. A cikk főbb részei ezek:

Schweninger szerint is tudóvizenyőben halt ugyan meg Bismarck s ő ezt az eshetőséget már egy pár éve figyelembe vette, de azért mégis azt hitte, hogy Bismarck herceg agy- vagy szivszélhűdésben fog meghalni.

Bismarcknak előtte tett nyilatkozatai közül felhozta ezeket:

— Mikor II. Vilmos elbocsátott, kimondták az én halálos ítéletemet — így szölt Bismarck egyszer 1890. után.

És ez tényleg így is volt — tette hozzá Schweninger a gróf előtt, mert ettől az időtől fogva az ő nagy ereje nem talált magának működési tért.

— Sokszor ismételte előttem — így mondja Schweninger — hogy mit tettek ilyen esetben a régi rómaiak.

— Önként megváltak az élettől, ha nem tudtak már a nyilvánosság előtt szerepelni — mondta Bismarck ilyenkor és felhozta azokat rómaiakat, akik tényleg így is tettek.

Reám nézve a legnagyobb élvezet az volt — így folytatta Schweninger — ha a mi politikai viszonyainkról tett említést. Ilyenkor szokatlan tüzben égtek a szemem.

Egy ízben egy bizonyos politikai esetről így szólt:

— Csak az én kezembe kerülne azok, akik ezeket a „disznóságokat“ csinálják. Majd megmondanám én azoknak az államférfiaknak, hogy ez hová vezet. Csak hogy az én kurtóm már nem ad hangot, azt már keresztül lötték. A jövő komor és Németország nagyon nehéz időket fog még átélni.

Schweninger ezenkívül felemlítette még azt is, hogy nagyon csodálkozott mindig azon, hogy Bismarck heves vérmérséklete dacára csak hatvanöt percenkint a pulzusa. A lélekzése nagyon kitartó volt. Egy lélekzetvétellel kibirta egy percig. (N. W. T.)

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Frigyes főherceg a hadgyakorlatokon. Pápáról táviratozzák lapunknak: Frigyes főherceg korán reggel már a hadgyakorlatokra lovagolt, amelyeken mindvégig jelen volt. A főherceg délben Fenyvesy Ferenc főispánt és Mészáros Károly polgármestert fogadta, kikkel szemben ismételve örömeinek adott kifejezést a példás rend felett, melyet Pápan tapasztalt és különös elismeréssel szólt a polgárságról, mely a katonasággal szemben a legnagyobb figyelmet tanúsítja. A főherceg délután a tisztekkel együtt étkezett a „Griff“-ben, este pedig a szálloda előtt étkezett tisztjeivel.

— Savoyai Eugen és Kara Mustafa a sakk-táblán. Bécsből táviratozza nekünk a „Neue Freie Presse“ szerkesztőse, hogy a legközelebbi napokban igen érdekes attrakcióval fog szaporodni a hécsi kiállítás. Szeptember harmadikán lesz ugyanis évfordulója a zentai csatának, amelyben herceg Savoyai Jenő, akit az osztrákok persze a magukénak vindikálnak, megverte a törököket. Ennek a nagy győzelemnek évfordulóját nagyon különösen fogják megünnepelni az osztrákok. A jubileumi kiállításon egy óriási területet úgy fognak preparálni, hogy az egy nagy sakk-táblának fog látszani. Ezen a sakk-táblán az egyes figurák a zentai csatában résztvevő harcsoportokat fogják ábrázolni. A két sakk-ellenfél történelmi jelmezekben áll majd egymással szemben. Minden egyes sakkfigurát egy nyolctíz személyből álló harcsoport fog jelképezni. Természetes dolog, hogy a sakkjáték vége az lesz, hogy Kara Mustafának a királya sakk-matt lesz. A játékot híres sakkjátékosok fogják vezetni.

— Egy irónő balesete. Dókus Ernő országgyűlési képviselő nejét, Ragalyi Ilonát irónő — mint Sátoralja-Ujhelyről táviratozzák — a közeli Legenye birtokán nagy szerencsétlenség érte. Az urnó ugyanis lebukott a kerékpárjáról és alkarját eltörte. A sebesültet apósa, Dókus József főispán lakásán ápolják. A szerencsétlenül járt irónő sorsa iránt általános a részvét.

— Horvát Boldizsár beteg. Az egykori igazságügyminiszter, Horvát Boldizsár — mint újságunk részvétél értesülünk — az utóbbi időben súlyos beteg. Orvosai, dr. Müller tanár és dr. Hochhalt operációt ajánlottak az öreg urnak. Az egy államférfiut vasárnap szállították a Hercezléle szanatoriumba, ahol ma délelőtt dr. Hercezléle egyetemi tanár elaltatta a beteget s majd egy órán át rendkívül sikerrel operálta. Horvát Boldizsárt, aki nagyon jól érezte magát a délután és este folyamán, többek között veje, Láng Lajos és Tóth Lőrinc is meglátogatta.

— Zichy Nándor és Kolonits. A katolikus egyesületek nagygyűlésén gróf Zichy Nándor ur a könyvekig meghatotta hallgatóságát, amikor merészen megfordította az egyházpolitikai vitákban felhang-

zott jelszót. Ha akkor azt mondták a katolikus képviselők: „én előbb magyar vagyok s csak aztán katolikus“ — gróf Zichy Nándor fordítva hangoztatta: „én előbb katolikus vagyok s csak aztán magyar!“

A gróf ur nem emlékszik pontosan azokra a napokra, amikor annak a nevezetes dolognak kellett eldőlnie, hogy Zichy Nándor magyar és katolikus legyen. A maga személyére tévedésben is lehet, amikor a sorrendről ilyen apodiktikusan nyilatkozik. De talán a gróf ur nem is a saját személyét érti, hanem általában a magyarságot. S akkor nem lesz hiábavaló fáradság, ha eszébe juttatjuk, amit a história tanúsága szerint egykor Kolonits esztergomi érsek mondott.

— Faciam Hungariam captivam, postea mendicam, deinde catholicam!

Vagyis magyarul:

— Magyarországot előbb fogolyfá, aztán koldussá, végül katolikussá fogom tenni!

Nemi valószínűséggel állítható tehát, hogy a magyarság több fázison is kénytelen volt keresztülmenni, mielőtt katolikussá lett. Ellenben magyarnak mindenkor magyar volt.

— A nagyszebeni dráma epilógusa. A nagyszebeni dráma hőjét, Wasserthal századost, a hadbíróóság tudvalevőleg teljesen felmentette s rögtön szabadon is bocsátotta. Az ítélet indokolását azonban a legnagyobb titokban tartották. Mégis — mint nekünk Nagyszebenből írták — annyi kiszivárgott, hogy az orvosok, akik Wasserthal századost megfigyelték, egyhangulag odanyilatkoztak, hogy Wasserthal, midőn a nejenél talált Gariboldi hadnagyot leszurta, teljesen önkívületi állapotban volt s azért elkövetett tette büntetőjogi beszámítás alá nem esik. Nagyszebenben különben még nagyon sokat beszélnek a szenzációs esetről s különösen annak egyes újabb részletei keltenek csodálkozást. Ennek a drámának nem utolsó megdöbbentő részlete az is, hogy mikor Wasserthal agyonszurta Gariboldi hadnagyot, aki a kapitány bejöttékor a nagy cserépkályha mögé menekült, az egy szó nélkül rögtön meghalt s a rémülettől úgy megmerevedett, hogy midőn az orvos jött, hogy megmentse ha lehet, nem lehetett a megmerevedett holttestet kivenni a kályha mögül, hanem le kellett bontani a kályhát s csak így lehetett hozzájutni a tragikus véget ért hadnagy holttestéhez. Mint bírlik, Wasserthal százados már beadta a válokeresetet neje ellen.

— Uj napilap Nagyváradon. Fehér Dezső, a „Nagyvárad“ és Halász Lajos a „Szabadság“ szerkesztője — mint táviratban értesülünk — megállnak lapjuktól és „Nagyvárad Napló“ ezímen új napilapot indítanak. A „Nagyvárad Napló“ politikai irányu független és szabadelvű lesz, tulajdonosi nagyváradai újságírók.

— A bányai evangélikus egyházkerület. A bányai főgostái evangélikus egyházkerület ma délelőtti folytatódólagos közgyűlésén próbb iskolügyi és közigazgatási dolgok elintézése után felolvasták Fabiny Teofil kerületi felügyelő lemondó levelét, melyben hajlott korát adván okul, lemond tizennyolcz év óta viselt felügyelői állásáról. Fabiny a levél felolvasása után személyesen is kérte felmentését és miután Sárkány Sámuel püspök kérésére sem változtatta meg elhatározását, a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta Fabiny érdemeit és megettette az intézkedéseket a kerületi felügyelő választására, amely október első felében lesz meg.

— Apad a Duna. Bécsnél is, nálunk is rossz világ jár Danubiusra. Nagyon megapadt a vize és kis hűja, hogy a feneke is ki nem látszik. De nemcsak a fővárosnál, hanem az egész Duna mentén nagy apadás állt be. Ha a forró napok még tovább tartanak, a dunai teherszállítást beke kell szüntetni, amit legjobban a gőzhajó-társaság érez meg. Az obudai kikötő előtt több mint száz nagy uszályhajó horgonyoz s a szállító megvonató hajók nagy része is itt vesztegel, holott más években jó előre kellett gondoskodni, hogy ily hajókat kapjanak. Az alacsony vízállás következtében a személyszállító hajók is nagy késésekkel érkeznek a fővárosba.

— Kidőlt katonák. Még meg sem kezdődtek a nagy gyakorlatok, már is áldozatokat követeltek. Ugy írják Rimaszombataból hogy a miskolczi 15. gyalogezred katonái közül a roppant hőségben mintegy száz ember dőlt ki, ezek közül két ember meg is halt.

— Lajos napja. A mai Lajos nap alkalmából sokan megemlékeztek Kossuth Lajosról s kegyeletüket különböző módon igyekeztek iránta leróni. A közönség, különösen sok vidéki, egész nap zarándokolt a kerepesi-úti temetőbe s most virágok, koszorúk ékesítik a Kossuth Lajos sírját. Számos hazafias egyesület is ünnepet ült ezen a napon. A fővárosi függetlenség-érzelmű polgárok közül mintegy kétszázan a nap-utca 23. szám alatt rendeztek tegnap este Kossuth tiszteletére ünnepélyt s ezen megjelent Krivácsi József negyvennyolcz eszedes is. A Kossuth Lajos női kör tagjai ma d. u. öt órakor gyászuhában vonultak ki Kossuth sírjához, a sírra gyönyörű babérszuszorut helyeztek, melynek nemzeti színű szalagján a következő felírás volt: „Dieső neve emlékének — a Kossuth Lajos női kör.“ A sírnál a kör titkára beszédet mondott. Koszorút helyeztek a sírra Kossuth Ferenc és Lajos is. Az ő koszorújuk fekete szalagján ez a felírás van: „Édes apánknak.“ — Amerikából a new-yorki yorkvillei társas betegsegélyző-egylet „Kegyelete jeléül — Kossuth Lajosnak“ feliratu koszorút küldött. Kossuth emlékére ünnepélyt rendezett: a nemzeti demokrata munkás-kör este kilenc órakor, Baross-utca 82. szám alatt. Az asztaltársaságok központja pedig ma este nyolcz órakor tartotta Lajos-napi ünnepélyét József-utca 10. szám alatt. Lajos-napi ünnepélyt rendezett az újpesti és rákospalotai függetlenség kör is.

— II. Sándor császár szobra. Szent-Pétervárról érkező távirat szerint II. Sándor császár emlékszobrát e hónap 29-én leplezik le Moszkvában. Az ünnepségeken részt fognak venni herceg Liechtenstein szent-pétervári császári és királyi nagykövet, mint Ferencz József császár és király ő felsége külön képviselője és a 11. dzsidas-ezred küldöttsége, amely ezred az elhunyt császár nevének örök időkre viseli. Az ezredparancsnokból, egy törzstisztből és egy kapitányból álló küldöttség az orosz császár rendelkezése Varsóban ünnepélyesen fogják fogadni. Varsótól Moszkváig külön vaggont és Moszkvában lakást bocsátanak rendelkezésükre.

— Az amerikai Schmitt milliói. Érdekes levél érkezett nemrégiben Sáros- és Zemplén-megyék törvényhatóságához. A levél hivatalos volt s a new-yorki osztrák-magyar konzulátus pecsétjével van ellátva. A konzulátus azt jelentette, hogy New-Yorkban egy Schmitt nevű mézeskalácsos halt meg örökösök nélkül. Schmitt valószínűleg Magyarországból vándorolt ki s most halála után kiderült, hogy óriási vagyont hagyott hátra: harmincz-hét millió dollárt, amely, ha Magyarországon élnek még rokonai, azokra fog szállani. A hivatalos irás-csakhamar nyilvánosságra jutott s lön nagy izgatottság Sáros- és Zemplén-megyék Schmittjei és Kovácsai közt. Annyit ma már kiderítették, hogy az Amerikában elhunyt Schmitt ezelőtt hatvan esztendővel vándorolt ki és löseai illetőségű volt. Legközelebbi rokonai Zemplén-megyébe származtak át s most Homonnán és vidékén laknak. A homonnai örökségvárók különben már ügyvédet is fogadtak s utnak indították Amerikába. Az ügyvéd — mint tudósítónk jelenti — most értesítette boldog feleit, hogy sikerrel jár el New-Yorkban s a konzulátus egyik tisztviselője szeptemberben egyenesen az örökösök kihallgatására Amerikából Magyarorszába fog jönni.

— Halál a lakodalmon. Gyulafehérvárról írják, hogy Volf Lázár odaváló vagyonos polgár tegnap esküdött örök házasságot özvegy Fried Jánosnának. Az esküvőt nagy lakoma követte. Alig távoztak azonban el a vendégek, Volf, az új férj, hirtelen összeesett s meg mielőtt segíthettek volna rajta, szívizélhűdés következtében meghalt. A szerencsétlen iránt általános a részvét. Özvegyét, a kivel néhány óra előt esküdött meg, ez az eset oly mélyen megröndítette, hogy most súlyos beteg fekszik.

— **Hajóösszeütközés.** New-Yorkból táviratozzák: A „Norge” dán gőzhajó e hónap 20-án reggel 4 és fél órakor a Grand Banks-nál összeütközött a Bayonneból jövő „La Coquette” francia halász schoonerrel. Kőd volt, de nem oly sűrű, hogy a gőzhajónak mérsékelnie kellett volna sebességét. A „La Coquette” majdnem közvetlenül az összeütközés után elsüllyedt. A kapitány és nyolcz ember megmenekült; tizenhat ember a tengerbe fulladt.

— **A legjobb uszó.** Az újvidéki fiatalok között — mint levelezőnk írja — Mózes Károly a katolikus hitközség titkárának tizennyolcz éves szobrász fia volt a legjobb uszó. Ifju barátaival sok időt töltött a Duna vizében és azokat egyes uszóprodukcióival mulattatta. A héten is, hogy ilyen veszedelmes gyakorlatokat végezt, egyszer csak lebukkott a vízben és többé fel sem került. Pajtásai eleinte azt hitték, hogy a hosszú víz alatt való tartózkodása is a produkcióhoz tartozik, de mikor az ifju csak nem akart a víz színére feljönni, bajt sejtettek. Hiába siettek utána, a szerencsétlen uszót már nem mentették ki. Holttestét két nappal később ugyanazon helyen találták meg, ahol elmerült.

— **Visszatolonczolt kivándorlók.** Az Amerikába való kivándorlás vágya mindjobban erős vesz az embereken. Eddig csak a felsővidéken volt nagyobb arányu a kivándorlás, ujabban azonban a legmagyarabb falvak lakossága veszi kezébe a vándorbotot s kis jószágait potom áron elvesztegetve, meg Amerikába szerencsét próbálni. A napokban tartóztatott le a győri rendőrség egy asszonyokból és leányokból álló csoportot, kik férjeik hívogatásának engedve, szintén Amerikába igyekeztek. A tartóztatottak mind Bakony-Szombathelyről valók s most Győrből illetőségi helyükre visszatolonczolták őket.

— **Tűzek.** Nagy tűzvész pusztított vasárnap Szirma-Besenyőn. A tűz Friedmann Izsák odaváló lakos házában keletkezett valószínűleg gyújtogatás következtében. Rövid idő alatt annyira elharapódzottak a lángok, hogy hét lakóház melléképületeivel és több kazal élet égett le. — Az abauj-megyei Göncz-Ruszkán tegnap ismeretlen okból az itteni református iskola lángba borult, a tűz Gross Ignác földbirtokos majorgábjába terjedt át s óriási takarmánykészletét elkamvasztotta. Majd a Patay-család díszes kastélya is a tűz martaléka lett, míg végre a lakosok a mezőről hazasietve, nehéz küzdelemmel a tűz terjedését meggátolták. — Vencsellő szabolcsmegyei község észak-nyugati részén e hónap 21-én Pongrácz Pál zsellér szinjébe berakott árpában eddig ismeretlen okból tűz támadt. A tűz az erős északi szélben csakhamar átcsapott a szomszédos épületekre is s rövid idő alatt tíz tulajdonosnak kilencz háza a velük egy fedél alatt levő istállókkal, nyolcz melléképülettel, részben kicsépeelt, részben kicsépeletlen életneművel elégett. Az épületek közül csak hat volt biztosítva. Életnemű s egyéb tárgy semmi se volt biztosítva. Pongrácz Pálnak, özvegy Jantek Mihálynének és Badák Józsefnek a szó szoros értelmében mindene odaégett. Az összes kár meghaladja a tízezer forintot. — A baranyamegyei Somogy községben, mint táviratban jelentik, közvetlen a Dunagőzhajós társaság közszentárnai mellett, ma reggel kilencz órakor kigyuladt a pécsi káptalan erdeje. A tűz, erős szélvihartól élesztve, nagy gyorsasággal terjedt el. Eddig vagy nyolcz katasztrális hold erdőség égett le, s a tűz még egyre tart.

— **Strike Győrött.** A győri waggonygyárban tegnap délután az asztalosmunkások közül körülbelül háromszázan abbahagyták a munkát, mert a waggonok famunkája kifogásoltatván, a hiányos munka pótlását követelték. Az egyezkedési tárgyalások folyamatban vannak.

— **Rablóvilág Aradmegyében.** Amíg Aradon, a városban a modern Kriványok működnek sima smokkingokban, addig Aradmegye délkeleti részében egészen a Rózsa Sándorok, Savanyu és Sobri Jósák idejére emlékeztető módon garázdálkodnak a jobbára oláhokból álló rablók. A számos tagból álló rablóbanda nemcsak jól fel van fegyverkezve,

hanem sokkal szervezettebb és veszedelmesebb is, mint eleinte hitték. Alig van nap, hogy a vidéken négy-öt rablás ne történék. Borzasztó pánik fogta el a lakosságot, mely a rablók rendkívül vakmerő üzemével szemben tehetetlen s nem tud féket vetni a naponkiut elszaporodó rablóbetöréseknek. A többnyire a trojasi és záni erdőben bujkáló rablóbanda egyetlen egy éjjel Rosszán négy, Madrizesten hat betörést követett el s a lakosság nem is merte a féktelen rablókat üldözöbe venni. A banda egy tagját Kis Károly záni csendőrmester tartóztatta le egy vendéglőben. A rablót Dalka Juonnak hívják és a vezető, aki állítólag finom ur ruhában jár és magyarul, németül, oláhul és csehül beszél, kémszolgálatra küldetett ki. Kihallgatása közben a rabló belső kabátja zsebébe nyúlt s egy hallóvetű revolvért húzott ki. Azonban az őrvezető a töltött revolvért kikapta a kezéből s midőn azután megbotozta, egy másik revolvért s egy tört is talált nála, több zár-feszítő készüléken kívül. Tegnap virradóra a hegyek közt egy szörnyen összemarczangolt asszony holttestét találták meg, kit minden valószínűség szerint szintén a rablók gyilkoltak meg. A rettegést rablóbanda elfogására Pauer és Rónay csendőrhadnagyok vezénylete alatt negyvennyolcz csendőr indult ki.

— **Közfogló.** Szántó Dezső mezőberényi fiatal kereskedő eljegyezte Freifeld Józsa kisasszonyt, Freifeld Menyhért törökszentmiklósi földbirtokos leányát.

— **Öngyilkos bíró.** Münchenből táviratozzák nekünk, hogy egy ottani szállóban báró Merckl bécsi hetedik kerületi járásbíró agyonlőtte magát. Tettének oka afelett érzett szégyene, hogy egy bécsi lakatos feljelentette fajtalanúság büntetésének kísérlete miatt.

— **Szerelmi dráma.** Bereczky Gyula 37 esztendőssz czipészlegény feleséges ember létére már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott a nálánál két évvel idősebb özvegy Gyarmathy Józsefné apolonóval. Tegnap ismeretlen okból elhatározta a szerelmes pár, hogy bűnös viszonyuknak öngyilkossággal vet véget. Este elmentek az alsó-erdősoron levő „Zöld koszoru” fogadóba, ahol szobát nyitattak, megvacsoráltak és aludni tértek. A fogadó személyzete nem is sejtette végzetes tettüket, míg ma délelőtt tíz órakor siránkozva futott oda egy duft arcú öreg asszony, a fiatal ember édesanyja. Levelet tartott a kezében, amelyben a fia bucsuzik tőle és azt írja, hogy mikor e sorokat olvassa, ő már holtan fekszik kedvesével a „Zöld koszoru”-ban. Azonnal feltörték a szobát, ahol vértócsában, állott fővel feküdt a férfi és az asszony. Az asztalon pedig egy félig kiürített pohár állt, amelyben több szublimát pasztilla fel nem oldott része uszott. Mind a ketten életben voltak még, de állapotuk reménytelen. A súlyosan sebesülteket be szállították a Rókus-kórházba.

— **Az éjjeli látogató.** A kőbányai rablógyilkosság kiérlet áldozata, Huber Antalné, született Posch Jozefin még mindig változatlan állapotban, eszméletlenül fekszik a Rókus-kórház sebészeti osztályán. Kandolin Vilmos, az elzülött napszámos pedig a főkapitányság egyik börtönében ül, ahonnan ma vitték át a királyi ügyészség fogházába.

— **Pénzhamisítók Zagrásban.** A zagrábi rendőrség — mint egy táviratunk jelenti — kiterjedt pénzhamisítóbandának jött nyomára. A banda czinkosait, akik a hamis pénzt Zagrásban forgalomba hozták, már elfogták. Ismeretesek maguk a pénzhamisítók is, akik Ausztriában laknak. A nyomozás folyik. A részleteket még titokban tartják.

— **Csempészek és financzok harca.** Zagrából táviratozzák, hogy egy csempész-banda a harkoczei financzokat agyon akarta itni. A financzok azonban nagyon vigyáztak és a támadást idejekorán visszaverték. A csempészek többször rájuk lőttek. A csendőrség ma öt csempészt fogott el és átadta őket a rumai járásbírósnak.

— **Ékszerlopás.** Silberer Izsák arszobethörnti ékszerüzletéből ma délután elveszett egy kétezer forintot érő ezüst diszmutárgyat tartalmazó bőrönd. A gyuanu a háziszolga, Blum Sándor ellen irányult, aki ellen a rendőrség azonnal megindította a nyomozást és csakhamar megtalálta az elveszett tárgyat Blum Sándor lakásán, minek következtében a tolvaj szolgát letartóztatták.

— **Ezerötzszáz nap a tolonczházban.** Ennyi napot töltöttek eddig a különböző kihágások miatt elítélt szoczialisták. A szoczialdemokrata párt vezetőségének legtöbb tagja most is ott van a tolonczházban. Tíz-tíz napra most vitték ki a vezetőségből Pfeifer Sándort, Bokányi Dezsőt, Baron Edét és Grossmann Miksát.

— **A Wulff czirkuszban** érdekes fogadás fog holnap elődni. Egy magát megnevezni nem akaró ur fogadott abba, hogy a nagy vizes árkot, amely az „Elrabolt menyasszony” című balletnémajátékban a Tiszát ábrázolja, lóháton rajtmarad, ugy persze, hogy ugrásközben a ló hátán ájtmarad és tovább uszik. Sportkörökben érdeklődéssel várják a fogadás kimenetelét.

Naptrend.

Naptár: Péntek, augusztus 26. Római katolikus: Zefrin pp. t. — Protestáns: Zefrin. — Görög-orosz: (augusztus 14.) Mikóas pr. — Zsidó: Elul. 8. — Nap kél 4 óra 55' perczkor, nyugszik 6 óra 25 perczkor. — Hold kél d. u. 8 óra 14 perczkor, nyugszik 11 óra 23 perczkor este.

A miniszterelnök nem fogad.
A horvát miniszter fogad délelőtt 8-10 óráig.
A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délelőtt 10 órakor a régi városházán.

Nemzeti múzeum: Régiségtár nyitva d. e. 9-1-ig. Többi társai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferenc óriási körképe Városliget, Andrásy-ut végén, látható reggel 9-től este 8 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek jegy 30 krajczár.

Az Eszterházy-család.

Főuri családaink egyik legfényesebb és legszébb multu családai közé tartozik az Eszterházy-család. Ennek a családnak az eredetét attól a Salamon nemzetségtől főnökötől származtatják, aki a honfoglalás után a Duna szigetén, a mai Csallóközön, Pothumtól kezdve egész a Janek területig levő földön nemzetségsével megtelepedett. Később Fehér-, Veszprém- és Zala megyékbe is átszármaztak.

A Csallóközben maradtak két ágra szakadtak, ugymint Magyar és Vatha nevékre. A Magyar nevezetűekből származtak az Eszterházy-, Tonkházy-, Gumben- és Illyés-házy-családok. A Vathágból a Vatha-, Csengerka-, Záz- és Lég-családok. A Salamon-ág pedig, mely ma az alapi Salamon-családban virágzik, egyenes vonalban azon Salamon bán és Zala megye főispánjától származik le, aki 1222-ben élt és a Veszprém-vármegyében levő Salamon-vár, mely Hunyadi Mátyás korában fennállott, róluk nevezetűt el.

A családot kedvező viszonyok, szerencsés házasságok s az uralkodóház iránt tanusított törhetetlen hűsége s érdemei rohamosan emelték s roppant kiterjedésű vagyona mellett, a hercegi korona elnyerésével emelkedésnek tetőpontját érte el.

Az első törzse a családnak Márton, aki 1508-ban élt s magát „Martini Zerhas de Zerhaza” írta. Ennek fia volt az a Benedek, aki az 1548. évi galanthai portalis összeírásban is még így áll: „Benedicti Zerhas porta I.” E Benedeknek galanthai Bessenyei Honától származott két fia: István és Ferenc; az első alegett 1596-ban a keresztesi csatában, az utóbbi 1584-től Pozsonymegye aleispánja volt. 1597-ben is viseli e hivatalt; ez évről maradt fenn Sopron város levéltárában egy levele, melyben a megye közönségét felhívja a török elleni felkelésre. Ő használja először a galanthai előnevet. Nejétől, Illés-házy Zsófiától négy fia: Miklós, Gábor, Dániel és Pál s két leánya: Zsófia, Révay Mártonné és Anna, Kéry Jánosné származtak. Fiai közül Miklós és Dániel két külön vonalat alapítottak s utódaik korunkig lejönnék.

Ennek a nevezetes vonalnak egyik kiemelkedő tagja galanthai Herceg Eszterházy Pál (Antal Miklós) Fraknó örökös ura, edelstetteni hercegsített gróf, valóságos belső titkos tanácsos, császári és királyi kamarás, Sopronvármegye örökös főispánja, aranygyapjas vitéz, az I. osztályu vaskorona-rend és az osztrák császári Lipót-rend közepkeresztjének tulajdonosa, a magyar főrendiház tagja stb., született Bécében, 1843. év márczius 21-én, nagynevű ősök máltó ivadéka — unokája a fényes politikai pályájú Eszterházy Pál hercegnek, kinek történelmi szereplése s fényes pályafutása örökké fog tündökölni Magyarországon egén — s fia herceg

Eszterházy Miklósnak és neje Lady Villiers Sarahnak, a Carlo of Jersey nemzetségből (született 1817. június 25, † 1894. január 28; született 1822. augusztus 12, házasodott 1842. február, 8. † 1853. november 17.)

Boldogemlékü Eszterházy Pál herceg alapos s kiválóan széleskörű nevelésben részesült, miáltal megnyitotta a szellemi világ sorompóját.

Tanulmányainak befejezése után külföldi utazásokra szánt hosszabb időt, hogy ismereteit bővítsen s tapasztalatait gyarapítsa. Utazása úgyszólván tanulmány-út volt; midőn a herceg hazaérkezett, alig pihenhetett ki fáradalmait, szerepkört alkotott a maga számára s dolgozni, munkálkodni kezdett a közügyek terén.

Herceg Eszterházy Pál először 1868. október 21-én nősült meg Bécsben, nőül vevén Trauttmansdorff Mária grófnőt, csillagkeresztes és palotahölgyet (sz. 1847. ápr. 21, † 1876. ápr. 1.)

Házasságukból származott herceg Eszterházy Miklós (Antal Mária) a hitbizomány örököse, szül. Bécsben, 1869. júl. 5-én, cs. és kir. kamarás, jogtudor, tartalékos hadnagy a 11. sz. Windischgrätz-huszárezredben. kit vőlegénységének aranyderűs korszakában ért a lesújtó, gyász, — az édes apja halála.

Herceg Eszterházy Pál másodszor 1879. június 17-én lépett házasságra Croy-Dülmen Eugenia hercegnővel (született 1854. okt. 11. † 1889. június 12.) mely házasságból ismét egy fia született, Rudolf herceg (Pál Eugen), ki Hütteldorfban 1880. május 27-én született.

Sopron város mai közgyűlésén, mint nekünk táviratozzák, Simon főispán kegyeletes beszédben emlékezett meg az elhunyt herceg Eszterházy Pál érdemeiről, ki huszonkét évig volt a város főispánja. A közgyűlés elhatározta, hogy az elhunyt főúr érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíti, részvétiratot intéz a családhoz, temetésén pedig a törvényhatósági bizottsági tagok megjelennek és díszes koszorút helyeznek a ravatalra. Az alispán intézkedése folytán azombaton különvonat viszi a közönséget Kismartonba. Ősi szokás szerint a vármegye tisztikara fogja a temetésén a fáklákat vinni, mivel az elhunyt örökös főispánja volt a vármegyének.

Az ischli botrány.

Ischlből, a Salzkammergut csodaszép gyógyhelyéről, ahol a fürdővendégeket le szokták csukni, világos képét nyújtják ma a hollandus zongoraművész tegnapielőtti kalandjának, S i v s k i n g, az elzárt és ismét szabadon bocsátott hollandus, mint végre megtudjuk, m a g á t a z e g y h á z i f u n k c z i ó b a n j á r ó ischli káplánt inzultálta heves szavakkal. Ezt a cselekedetet az osztrák büntető-törvénykönyv szigorú szankcióval illeti és így a letartóztatás egy meglevő súlyos paragrafus alapján történt. Szinte könynyebben lélegzik föl az ember ezek hallatára: tehát a Salzkammergutban mégis csak akkor csukathatnak le bennünket a papok, ha az osztrák büntető-törvénykönyvbe ütköző cselekedetet követünk el!

Az ember azonban, úgy látszik, már azt a szabadságot nem élvezi a Salzkammergutban, hogy a papok békén is hagyják. Az eset hiteles leírása folyamán ugyanis maga az ischli plébános elismeri, hogy Sivsking azon háborodott fel és azért szidta össze az egyházi funkciózt végző papot, mert tőle, a gyanútlanul sétáló idegentől, a protestánsból, egyenesen azt követelte, hogy vegye le a kalapját, mikor ornátusban és hiboriummal arra halad! . . . Ez a példátlan arrogancia bizonyosan nagy enyhítő körülmény gyanánt fog szerepelni, ha az osztrák bíróság legközelebb ítéletet mond a hollandus vétségéről.

Ischlből ezeket jelentik ma:

Ischl, augusztus 25.

Sivskinget, a németalföldi zongoraművészt, tegnap este hat órákor bocsátották ki fogságából. Az Ischlben nyaraló vendégek szívélyesen üdvözölték a kiszabadult művészt, aki őszinte szimpáthia jeleivel találkozott mindenfelé. Legelőször Oswald nevű bankárjához sietett, aki helyette a kancziót

letette, innét hazament átöltözködni, majd Lesetinski zenetanárt látogatta meg. Itt kereste fel a „Neue Freie Presse” tudósítója, akivel hosszasan beszélgetett és akinek elmondta az esetet, amiért letartóztatták.

Weinmayer Ferenc, az ischli pap, pedig ugyanekkor az incidens másik hőseinek, a fiatal papnak eljárását védi és helyesli egy bécsi laphoz intézett levélben. Elmondja ő is az esetet, úgy, amint a fiatal pap azt neki mesélte.

A „Neue Freie Presse” tudósítója látogatásáról a következőket írja:

„A németalföldi művész nagyon izgatottan beszélt és beszédébe sűrűn szőtt angol és francia szavakat.” Szavai, melyekből élénken visszatükröződnek a legutóbbi negyvennyolc óra izgalmai, nem voltak bizonyos humor híján.

Sivsking csak Lesetinskitől tudta meg, hogy mennyire érdekelt a közönség az ő esetéért s midőn az újságíró hozzá belépett, Lesetinski éppen felolvasa neki az újságoknak esetéről közölt tudósításait.

Sivsking ezután így szólott:

— Mikor hétfőn éjjel letartóztattak, arra kértem a csendőrt, hogy vezessen előbb lakásomra, hogy levethessem frakkomat, melyet a hangversenyen viseltem. Gentleman-szavamat adtam neki, hogy csak tíz percig maradjon lakásomon, csak addig, amíg más ruhát öltök. De a csendőr nem teljesítette ezt a kérésemet, frakkban kellett a fogházba mennem, ahol egy öreg börtönőr fölkeresett a második emeletre. Szobámban egy priés állott s ezen szalmazsák volt, amely azonban inkább illett volna burgonyaszáknak. A priés előtt egy asztalka állott. A világosság csak egy ablaknak csufolt kis lyukon hatolt be. Mindeneget elvették s becsületszavamra ki kellett jelenem, hogy nincs nálam kés. Nem kaptam se gyertyát, se vizet; csak másnap reggel hoztak a cellámba egy kis korsó vizet, de a törülközőről, fájdalom, megfélekedtek. Frakkomban kellett a átrózsákon feküdnöm, alvásról természetesen szó sem lehetett. Csak a következő napon engedték meg, hogy ruhát váltsak. Azt is megengedték, hogy a vendéglőből hozassak ételt, mert a fogházi koszt igazán élvezhetetlen volt. Levelet nem volt szabad írnom, ha csak nem német nyelven, de ezen a nyelven nem tudok írni, így egy sorral sem értesíthettem esetemről Hollandiában élő nővéremet, a kinek pedig mindennap szoktam írni. A hozzám érkezett leveleket fölbontra adták nekem át. Lesztinszky mult kedden újságokat akart cellámba küldeni, de ezeket nem adták nekem át. Csak a külföldi újságokat kaptam meg.

Sivsking halásan emlékezett meg Denk törvényszéki bíróról, aki őt cellájában fölkereste és megengedte neki, hogy a fogház folyosóján sétáljon; aztán így folytatta:

— Végre tegnap este hat órákor ütött szabadságom órája. Még ma sem tudom, hogy melyik paragrafus alapján tesznek vádat ellenem. Nem akarták nekem megmondani, hogy kicsoda a vádlóm s hogy mivel vagyok vádolva.

Weinmayer, az ischli pap pedig ekképen ír: Vasárnap este, körülbelül fél tíz órákor főtisztelendő Perr Ferenc káplán ur az oltári szentséget vitte egy súlyos beteghez. Vagy hat lépéssel előtte ment a sekrestyés a csengettyűvel. A Stiegen-gasse elején, egy sarokháznál utólrtek egy urat, aki fityülni kezdett, mikor a sekrestyés mögötte csengetett. Az ur akkor is folytatta a fityülést, mikor a sekrestyés és az oltári szentséget vivő pap között volt. A lelkész ekkor udvariasan felkérte, hogy vegye le a kalapját. Mikor az idegen ur nem válaszolt a kérésre, a tisztelendő ur újból így szólott:

— Udvariasan felszólítom, hogy vegye le a kalapját.

Megjegyezte még ezután, hogy ő, az idegen, erre köteles, habár más felekezethez is tartozik és vonakodás esetén be is perelhető. Mikor ez sem használt, a pap tovább ment, egyszerre azonban hallja, amint az idegen utána kiált:

— „Gabe mit Ihnen nichts zu schaffen, Sie Dumpe!”

Erre megfordult a pap és elkérte az idegen címét. Ez azonban nem is felelt, a lelkész pedig nem ért rá, hogy tovább is törődjön a dologgal. De a körülállók, körülbelül tíz ember, férfiak és nők, annyira megbotránkoztak az idegen viselkedésén, hogy követelték őt és követelték, hogy a kalapját vegye le. Ő azonban ekképp fenyegetőzött:

— Ne jöjjenek közel, különben lövök!

Ez annyira bosszantotta a közönséget, hogy azonnal csendőrséget kiáltott. Így beszéli el az esetet az említett pap maga, aki, sajnos, e pillanatban távol van, de aki a holnapi nap folyamán visszatér és kiegészíti a tudósítást, amennyiben ez hiányos volna. Hogy ki az idegen, nem tudta sem a pap, sem a sekrestyés. Magam is csak ma tudtam meg, hogy az illető Sivsking zongoraművész. Arról is csak ma értesültem, hogy az említett Sivskinget, a községi előjáróság minden igyekezet dacára az itteni járásbírószék intézkedése alapján elfogták. Eddig az ügy többi részlete nem ismeretes.

Ischl, lelkészi hivatal, 1898. augusztus 23.

Weinmayer Ferenc, lelkész.

Ejjel még a következő táviratot kaptuk:

Ischl, augusztus 25.

Tegnap este erős agitáció folyt az itteni lakosság körében. Az izgatás célja az volt, hogy lehetőleg sok embert toborozzanak össze egy — macskazenéhez. A község lakossága elhatározta, hogy éjjel tizenegy órákor nagy macskazenével tiszteli meg a főtisztelendő urat, aki Sivskingnek olyan kellemes órát szerzett. Késő este vagy nyolczvan fiatal ember — mind községbeli — a Rudolfspark zenepavillonja előtt gyülekezett egybe, hogy onnan a paplak elé menjenek.

A tervről azonban a hatóságok tudomást szereztek és azonnal kirendelték ellenük a csendőrséget és a városi rendőrséget. Amint a fiatal emberek ezeket észrevették, persze mind szétszaladtak, mert attól féltek, hogy esetleg még őket is úgy elcsukják, mint — a fürdővendégeket, már pedig ők csak községbeliek.

A positanoi tragédia.

Egy rövid hírben megirtuk már a napokban, hogy a Sorrentótól három órányira fekvő Positano mellett egy Possel nevű idegen a magas sziklafalról tengerbe lökte a feleségét. Erről az esetről ma a következő részleteket kaptuk.

Nápoly, augusztus 20.

Egy fiatal pár érkezett július első napjaiban Sorrentoba és a takaros „Sirena” hotelben bérelt lakást. A hölgy még egészen fiatal volt, mindössze 22—24 éves és csodálatosan szép. Az ur, akit férjének tartottak, csak néhány esztendővel látszott idősebbnek és rendkívül elegáns megjelenésű volt. A szállóbeli társaság mézesheteit élő házaspárnak nézte őket.

Körülbelül egy héttel azután, hogy Sorrentoba érkeztek, egy kocsiától kibérelték könnyű kocsiját, hogy a környéken kirándulásokat tegyenek rajta. Huszonöt lírát ajánlottak a kocsi tulajdonosának a kocsi napi használatáért, de a férfi kikötötte, hogy kocsi ne menjen velük. A gazda beleegyezett.

Ettől fogva minden délután kibajtott a fiatal pár a három órányira fekvő Positanoba, a hova a tenger szélén, mintegy hatvan méter magasságban vezet az út. Positanonál leszálltak a kocsirol s egy fiu őrizetére bízták, maguk pedig végigkóboroltak a sziklába vágott szép úton, gyönyörködtek a nap lementében, a távol kódéből kiemelkedő Vezuvban, Capri bájos tájképén és a dúz narancsligetekben.

Igy ment ez nap nap után. A fiatal pár, amelyet a világ legboldogabb embereinek hitt mindenki, egy este sem mulasztotta el a búbajos vidék csodás szépségeinek megélvezését. Rendszerint a „Pontanellenel” állapodtak meg, ahonát legszebb kilátás esik az egész vidékre s ahol a hatvan méter magas part egészen meredeken emelkedik égnék; a szédítő mélységben folytonosan zúgnak a

habok és hevesen ütköznek bele a vízből kiemelkedő gránátsziklatömbökbe.

A férfi az ut mellett elhuzódó korlátra támaszkodott és azzal mulatott, hogy kődarabokat dobált a tengerbe, és megfigyelte az esését; a hölgy egy sziklakiszögélésen ült és a tájéket bámulta. Kis idő múlva visszamentek kocsijukhoz és visszabajtottak Sorrentoba.

A kirándulóknak föltűnt az elegáns fiatal pár, különösen az asszony, aki mint mondtuk, csodálatosan szép szőke hölgy volt.

Julius 21-én szintén kirándultak Positanoba és betértek a „Hotel Margheritába“, ahol szarany reggelit fogyasztottak el. Hogy ezután mi történt, az eddig a férfi titka. Possel és a hölgy kocsijukra ültek és elhajtottak; Possel azon az estén egyedül tért vissza Sorrentoba.

A szállóba érkezve, a hotelier igen csodálkozott, hogy vendége egyedül tér vissza és kérdezte, hogy hová lett a hölgy?

— Szerencsétlenség ért, felelt Possel nagy nyugodtsággal.

— Micsoda szerencsétlenség? kérdezte a meglepett szállóadás.

— Positanoból visszatérőben — magyarázta az idegen — valami hiba esett a ló szárazmáján. Leszálltam, hogy rendbehozzam a dolgot és feleségem is leszállott, mert a sok üléstől megfájdult a lába. Leült a kerítés szélére, hogy kifürze a cripóját, közben azonban elveszítette az egyensúlyt és háttal a tengernek, lezuhant a mélységbe, egy kiálló sziklatömbre.

Ez az elbeszélés nemcsak azért rémítette meg a szállótulajdonost, mert emberhalálról szólt, hanem azért is, mert a férfi teljes nyugodtsággal mondta el a felesége halála hírért.

— Miért nem értesítette ön arról azonnal a hatóságot? kérdezte a hotelier, mikor látta, hogy Possel a szobája felé tart.

— Késő van már, felelt Possel, jó lesz holnap is!

A szállótulajdonos azonban másképen vélekedett. Rögtön följelentette az esetet a sorrentói hatóságnál, ahonnét négy karabinierit küldtek ki a Pontanellere. A karabinierik éjjel két óraker érkeztek a tragédia helyére, akkor azonban még egészen sötét volt, és nem mászhattak le a mélységbe. Nem maradt más hátra, mint hogy bemenjenek Positanoba, ahol még nem tudták az esetről semmit, és onnan is hozzanak néhány karabinierit.

Hajnalhasadáskor már együtt voltak a Pontanellen a sorrentói és positanói karabinierik. Rögtön meglátták a szép fiatal nő holttestét egy kiálló sziklacsúcson; félig szárazon feküdt a véres hulla a sziklán, másik részét a hullámok nyaldosták. A holttest képe idegrázóan borzalmas volt...

Egy karabinieri rögtön bement Amalfiba, hogy az ügyészt értesítse az esetről. Azonközben négyen leszálltak, hogy fölhozzák a holttestet. A velük hozott koporsót kötélen lebocsátották, abba beletették a holttestet és fölhúzták.

Az orvosok — akik nemsokára megérkeztek — megállapították, hogy a szerencsétlenség állkapcsa súlyosan megsérült, jobb lába és a feje teljesen szétzúzódott és azelőtt csodálatosan szép arca tele volt kék foltokkal, sebekkel és véralfutásokkal.

Erre rögtön visszasiettek Sorrentoba, hogy Posselt elfogják és holmiját visszatartsák. A gyilkossággal vádolt férfit tényleg le is tartóztatták és Positanoba vitték, azonban négy óráig tartó kihallgatás után szabadon bocsátották, mert nem bizonyult rá semmi.

Néhány nappal ezután már megbánták, hogy nem tartották fogva, mert a Gresham biztosító társaságnak egy hivatalnokja érkezett oda, hogy konstatálja, büntetnek vagy szerencsétlenségnek áldozata lett-e a hölgy? És elbeszélte, hogy Possel csak nemrégiben biztosította a „feleségét“ kétszázötvenezer frankra. Erre aztán fölnyílt a positanói hatóság szeme. Megtudták, hogy Possel azért lökte tengerbe a vele lévő hölgyet, hogy a kétszázötvenezer frankot fölvegye. Tíztesebben utánajártak akkor a dolgnak és megtudták a következőket.

A sziklafal hasadékaiban buján terem a fű és gaz, és egész sereg fia azzal keresi a kenyérét, hogy ezt a fűvet lekasálja és eladja. Julius 21-én is mászkáltak ezek a fiúk a parti hasadékokban, ketten közülök a Pontanellen, a lezuhanás helyének közelében voltak és látták, mikor Possel és a hölgy leszálltak a kocsiról. Látták azt is — amit a férfi tagad — hogy mind a ketten a korlátra támaszkodtak és Possel nagy köveket gurított a tengerbe, amelyek nagy loccsanást okoztak, mikor tehát a nőt is belelökte, az ő esésének zaja nem tűnhetett föl.

Két kereskedő, aki abban az időben arra járt, látta Posselt egyedül kocsizni és Possel, noha látta őket, nem szólt nekik, hogy segítsenek. Az is terhelő a férfinak nézve, hogy nem futott a tiz percznyire fekvő Positanoba segítségért, hanem nyugodtan hazament a három órányira levő Sorrentoba.

Mind ezek eléggé bizonyítják, hogy Possel bűnös és hogy kár volt elbocsátani. Possel négyezer frank biztosítékot tett le, de el is tűnt nyomban, ahogy szabadlábra eresztették. Salernoból azonban megjött a híre, hogy elfogták. Megállapították, hogy igazi neve Ponel és az Orleans mellett lévő Evianceből való, a hölgy neve pedig Eleonore Beckett és szegény londoni leány.

A francziskánusok reformja.

Julius 14. Ezt a napot jól meg fogják maguknak jegyezni a szent-ferenczrendi szerzetesek. Rómából érkezett hivatalos irat szerint ezen a napon fejeződött be a magyarországi ferenczrendiek reformja. Flemming Dávid atya tudvaleg, miután visszatért Rómába, megtette jelentését, hogy a reform a magyar földön felmerült akadályok ellenére is keresztülvihető. Julius 14-én tehát a római generális válaszolt a magyar ferenczrendieknek, hogy a reform be van fejezve és az a kérelmük, hogy hagyja meg a kuria az előbbeni állapotban a magyar szerzeteseket, el van utasítva.

Együttal elrendelték Rómában egy új, obszerváns tartomány alakítását és ebbe a tartományba a nagy-szombati, malaczkai, pozsonyi és székesfejérvári klastromokat osztották be, ahol az új szabályok szerint élő szerzetesek praesidenek (többé nem gárdiánok) vezetése alatt élnek; a többi zárdákat átengedik azoknak, akik nem fogadták el a szabályokat s míg élnek, a régi szabályok kötelezik őket.

A megrendszabályozottak tehát az új rendelkezések szerint élnek már: tonzurát viselnek és sarut, a klastromot bezárják, a templomot nyitva tartják, éjszakánként ott felváltva imádkoznak, az ételmüket naponta összekoldulják (még a páterek is, nem csupán a szolgálófráterek, mint eddig) és szobájuk, ruházatuk teljesen megfelelő az új rendelkezéseknek. Rómának tehát mégis annyiban engednie kellett, hogy a konstitucziókat el nem fogadó rendtagoknak megengedte, hogy a régi szabályok szerint éljenek.

A szerzetesek közt el van terjedve az a hír, hogy a reform a magyar püspöki karnak köszönhető. Azoknak a püspököknek, akik néppárti elveiket nyíltan vagy titokban hirdetik. Ezek tettek jelentést Rómának, hogy a ferenczrendiek nagyon is világias életet folytatnak. Róma pedig kapva-kapott az alkalmon, hogy a régi, szigorú rendszabályokat életbe léptesse s így a magyar területen újra érvetesse fenhatóságát.

A magyar püspöki karnak köszönhető, hogy Róma nem áll meg a ferenczrendiek reformjánál. Ha egyszer belekóstolt a reformba, reformálja a többi szerzeteseket is. Ma már körülbelül tudva van, hogy a legközelebbi reform a zirczi ciszterciáknak szól, Magyarországnak a legutóbbi kimutatás szerint leggazdagabb szerzetesrendjének. Erre mutat az is, hogy Franciaországból, ahol eddig a zircziek generalisa székel, egyszerűen a ferenczrendi reform befejezése után ártették a generalis intézőségét Rómába. A zircziek reformja 1900-ban következne be s már dolgoznak Rómában az új szabályzaton.

Ámde ez a reform nagyobb nehézségekre fog ütközni, mint a ferenczrendieké. A ferenczrendiek kevés iskolájuk miatt csak egy-két püspök: Schuster Konstantin, Hettyey Sámuel veszik át, a nagy része kénytelen a szerzetben megmaradni; de a zircziek mind végzett, okleveles tanárok, akiket, ha kilépnek a szerzetből, szívesen átvesz mint pap-tanárokat az állam a nagy tanárihiány miatt. Megeshetik hát, hogy a zircziek a szigorú rendszabályok miatt Magyarországon ki fognak halni.

A zircziek után jönnek a benczések, a premontrai rend két ága: a csornaiai és a jászóiak s végül a piaristák, akiket legutoljára hagytak, mert ezeket már egyszer reformálni akarták, de a magyar provinciális egyszerűen kijelentette, hogy a reformokat nem fogadják el s akkor Róma nem forszírozta a szabályok végrehajtását. A kemény dió tehát a kegyes tanítórend reformja lesz.

Az új szabályokat el nem fogadó ferenczrendiek nagygyűlése e hó 28-án lesz Váczen. Lehet, hogy nagyfontosságú határozatokat hoznak, ámber már első tervükről, hogy rendjüketől elszakadjanak s külön rendet alkossanak, letettek; több nehéz akadály miatt azért is, mert ehhez az összes magyar ferenczrendiek beleegyezése lett volna szükséges; egy részük azonban elfogadta már minden előzetes protestálása daczára az új rendszabályokat. A váci gyűlés most meg fogja próbálni a régi szabályok szerint élők átvezetését is, ha ugyan lesznek elegenden, mert hir szerint újabb kilépések várhatók a ferenczrendiekből. És akkor könnyen megeshetik, hogy számos zárdá lakó nélkül marad s Róma népesíti be, egyelőre — olasz barátokkal.

Ma este már mindnyájan, megérkeztek a rend kormánytanácsosai Vácra és a rend állami zárdájában szálltak meg. P. Hunka Emánuel, a rendnek Rómából kinevezett új főnökét, a zárdai templom harangjának zugása között, a zárdai templom ajtajánál fogadták a váci szerzetesek; kiket az új főnök szentelt vízzel hintett meg. Meghívót kaptak nemcsak az új kormánytanácsosok, de a régi szerzetes főnökök is, akik közül Bognár Márk Szegedről és Korkecz Alajos Szolnokról ma Budapesten át érkezett Vácra. — Ugyancsak Budapesten keresztül érkezett meg P. Kudelka Gellért, a reformokat elfogadók egyetlen képviselője is Székesfehérvárról. Részt vesz a káptalani gyűlésen ezenkívül Zsemberi Rudolf kiérdemült rendfőnök, Sztopka Benignus, Steiger Kamill, Daraszky Marcell és Uhl Anasztáz. Ezek holnap és holnapután előértekezletet tartanak, a rend ügyeit elintézik, vasárnap pedig ünnepélyesen fogják publikálni az előértekezlet megállapodásait. Ugyanaznap tízenegy óraker ezután meghúzzák a váci zárdá capituláris csengőjét és a szerzetesek hivatalos díszben a zárdá ebédlőjében állva fogják végighallgatni az új kormánytanács első intézkedéseit.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Gróf Keglevich István bucsuja. Gróf Keglevich István a Nemzeti Színház és a magyar királyi Operaház intendánsa levelet intézett Ditrői Mórhoz, a Vigszínház művészeti igazgatójához. Az új intendáns ebben a levélben bucsuzik el a Vigszínházról, amelynek kötelekéből intendánssá történt kinevezetése következtében kilépett. A levél a következő:

Szilas, 1898. augusztus 22.

Igen tisztelt igazgató ur!

A sors úgy akarta, hogy nekem a Vigszínház bérletársaságából ki kellett lépniem és annak elnökségéről lemondva, ezen intézet vezetésétől megválni, amelyben pedig legnagyobb örömmel találtam.

Midőn ennél fogva ezennel bucsut veszek a Vigszínházról, felkérem önt arra, szíveskedjek az intézet összes személyzetével közölni szívélyes bucsuzavaimat.

Köszönöm az irányomban tanúsított bizalmat és jóindulatú segítségét. Sajnálom, hogy nem

volt időm és módom úgy az intézetnek, mint annak egyes tagjainak érdekeit oly mérvben előmozdítani, mint ahogy azt tenni kívántam volna.

A Gondviselés vegye oltalma alá ezen szép színházat, melynek létesítésén annyi örömmel fáradoztam és vezesse a művészi haladás és egyéni boldogság útján annak minden tagját.

Tartsanak engem jó emlékezetben, valamint az én szívem mindig melegen fog dobogni önökért.

Isten áldja meg önöket!

Öszinte tisztelője

Keglevich István s. k.

* A Vigaszínház első ujdonsága. A Vigaszínházban az utolsó próbák folynak Boucheron és Taverniernek a „Prony-utcai ur” című háromfelvonásos bohózatából amely első ujdonsága lesz a színháznak s amelynek bemutatója a jövő hónap 2-án lesz. A francia bohózat a következő szereposztásban kerül bemutatásra: Bazant André — Fenyvesi, Dugastel Hektor — Rónaszéky, Nathalie — Harasztli, Courtavelle — Gál, Mártha — Nógrádi J. Trumieres — Szerémi, Pomario — Tapolczai, Lucode — Kazaliczky, Anatole — Pécsi, Törvényszéki elnök — Mátrai, Jacotin — Balassa, Boniface — Gyöngyi.

* Városligeti szinkör. Az idei szezonban még két ujdonságot mutatnak be a városligeti szinkörben. Az egyik a „Kié a gyerek?” című bohózat, amelyet Heltai Jenő fordított, a másik pedig a „Keleti utazás.” Ezt gróf Festetics Andor magyarosította. E két ujdonságon kívül új szereposztással színpadra kerül „A bőregér” és „A kirchfeldi lelkes”, a jövő héten felelevenítik „Szép Helénát,” az idei kasszadarabok közül pedig „A vízfejű család” és a „Háromláb kapitány” marad műsoron.

VIDÉK.

* (A szociálisták ellen.) Pestmegye felső része immunis volt a szociális tanoktól. De most egy idő óta a szociálisták rohamosan tért foglalnak az egyes községekben. A váci nagykáptalannak vannak itt különösen óriási nagy birtokai s most a káptalan gondol a szociálista elvek terjedésének megállítására. A szociálista tüneteknek itt is a földhétség az oka, mint az Alföldön, azért a káptalan legutóbbi gyűlésén — mint váci tudósítónk jelenti — elhatározta, hogy birtokait, melyeket eddig egységes bérletben adtak ki, ezentel a kis gazdák fogják megkapni parcelláinként.

* (Kossuth-kép teleplezés.) Egerből táviratozók: Hevesvármegye ma délelőtt Hellebront alispán elnöklése alatt diszkögyűlést tartott, amelyen Kossuth Lajosnak Stettka Gyulától festett arcképe teleplezték. Az ünnepi szónoklatot Szederkényi Nándor mondta; utána Kossuth Ferencz tartott beszédet, amelynek végén megköszönte a vármegye kegyeletét apja iránt. Ezzel a diszkögyűlés véget ért.

* (Lepsényi és kerülete.) Hogy mily nagy ragaszkodással viseltetik a letenyi választókerület „szeretett” képviselője, Lepsényi Miklós irányában, az kitűnik a következő táviratból, melyet Letenyéről küldenek:

Letenye, augusztus 25.

Lepsényi Miklós országgyűlési képviselő bejelentette, hogy leutazik kerületébe beszámoló tartása végett. Ez itt nagy izgatottságot keltsi és szóba került a képviselőtestület kögyűlésén is, ahol elkeseredett vitát idézett elő, melynek folyamán dr. Csampesz Kálmán ügyvéd hevesen megtámadta Lepsényit. A képviselőtestület helyeselte Csampesz felszólalását.

Erdészek kögyűlése.

(Távirati tudósítás.)

Erdélynek egyik kies városában, Seps-Szent-Györgyön gyűlést tartanak az erdészek, kiknek tisztelőre a város fel van lobogozva. Tegnap este ismerkedő-estély volt, melyen az egybegyűlt erdészek nagy számban jelentek meg.

A kögyűlést ma a kollégium dísztermében a főispán, a polgármester és a törvényhatósági kiküldöttek jelenlétében Bedő Albert alelnök nyitotta meg.

Horráth Sándor titkár évi jelentéséngk előterjesztése előtt meleg szeretettel áthatott beszédben emlékezett meg gróf Tisza Lajosról, az országos erdészeti egyesület elnökéről, jellemezve a komoly munkásságot és irányt, melyet az egyesület az ő vezetése alatt mindvégig kifejtett és követett. Ez idő alatt a magyar erdőgazdaság terén minden alkotás az egyesület kezdeményezéséből vagy közreműködésével létesült. A legutóbbi év alkotásai közül felemlíti az 1898. évi XIX. törvény-cikket, a községi erdők állami kezeléséről és a kopár területek beerdősítéséről, a kísérletügy szervezését stb., melyeknek megalkotása körül az egyesület jelentékeny szerepet vitt. A jelentés további részében közli a titkár, hogy az egyesület vagyona 360.000 forint, miből 73.000 forint jótékony és irodalmi alapítvány. A tagok száma 2006.

A kögyűlés egyik főpontja volt az elnökválasztás. Egyhangú lelkesedéssel megválasztották báró Bánffy Dezső miniszterelnököt, az egyesületnek eddigi alelnökét, ki az erdőgazdasági ügyek iránt mindig benső érdeklődést tanúsított.

Több apró ügy bejelentése után a szószókat Vadas Jenő erdészakadémiai tanár foglalta el, aki tartalmas emlékbeszédben méltatta gróf Tisza Lajosnak a magyar erdőgazdaság érdekében kifejtett és sikereiben gazdag működését.

Kocsi János erdőmérnök Háromszék vármegye erdőgazdasági viszonyait ismertette.

Az egyesület jövőre Pozsonyban, azután Selmeczbányán tartja kögyűlését.

Délben 180 teríték ebéd volt, amelyen Bedő Albert a királyra, a főispán pedig Darányi földművelésügyi miniszterre emelte poharát. Ezután még hosszú sora következett a felköszöntőknek.

Az egyesület délután Kovásznára ment, ahol folytatta a kögyűlést.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A nyári szünet. Drill Béla, a budapesti büntető törvényszék központi vizsgálóbírája, szabadságáról visszatért és újból átvette osztálya vezetését. Holnap jön meg Fittler Bálint főügyész-helyettes, a budapesti királyi ügyészség vezetője is, aki hat hétig volt távol hivatalától.

— Viczinális paktálások. Auspitz Gyula, az ország egyik legnagyobb vállalkozója, néhány hónap előtt csődbe jutott. Mielőtt fizetésképtelensége köz tudomású lett volna, utolsó vállalatának, a Nyit-rától, Galgóczig és Nagyszombattól az ország határáig vezető vasutnak — melynek építését már nem tudta befejezni — összes anyagkészletét zálogba adta a Hazai banknak, mely a vasutat építette s amely a legtöbb részvény birtokosa is volt. A bankkal ezenfelül abban állapodott meg Auspitz, hogy lemond a vasut továbbépítéséről, a törzsrészvényekről, az elsőbbségi kötvényekről és a költséghozzájárulásról a bank javára és feljogosította a bankot, hogy a vasutat az ő költségére és számlájára építse ki. Rövid idővel ezután a megállapodás után Auspitz Gyula ellen megnyitották a csődöt. A csődválasztmánynak február 26-án tartott ülésén dr. Nagy Dezső tömeggondnok bejelentette ezt a dolgot, egyszerűsmond azonban fölvetette azt a kérdést is, hogy az Auspitz-czégnek ez évi január 23-án kelt szerződés szerű megállapodását a csődtömegre nézve elismerje-e, vagy pedig, mint olyant, mely akkor történt, mikor a cég fizetésképtelensége már nyilvánvaló volt; hatálytalannak jelentse ki? Egyszerűsmond közölte, hogy ő még február 18-án, közvetlenül a csőd elrendelése után, órást emelt a vasútirásaságnál, kijelentvén, hogy a maga részéről az Auspitz-czég szerződés szerű megállapodását mint a hitelezők megkárosítására irányuló jogcselekvényt hatálytalannak tartja, s a vasut mentén fekvő összes szekereket és anyagokat a tömeg részére igényli, s mint a tömeg tulajdonát, leltároztatja. Hogy mennyire igaza volt ebben a dologban a védőnek, bizonyítja az is, hogy a Hazai bank a csődválasztmány megalakítása előtt néhány nappal körlevelet küldött szét egyes hitelezők ügyvédjének, hogy a körlevélben megnevezettekkel válasszák be a csődválasztmányba. A felajánlottak fölültek a banknak s a dolog vége az lett, hogy a

választmányba — egy kivételével — mind a bank érdekeit képviselő tagok jutottak, aminek a természetes következménye az lett, hogy a hitelezők mind kijátszottak; a bank biztosította követeléseit, a többi hitelezők pedig úgy szólván mindentől elestek. A megcsalt hitelezők erre tanácskozást tartottak és valamennyien huszonegyen, elhatározták, hogy bünyenyítő följelentést tesznek az Auspitz-czég ellen és a bünyenyítő följelentést kiterjesztik a Hazai bank ellen is, mivel összejátszott a czéggel a többi hitelezők megkárosítására. A törvényszék az ügyészség indítványára elrendelte az elővizsgálatot, amelynek vezetésével Oláh Antal vizsgálóbíró biztá meg.

— Öld meg! A lugosi törvényszék, mint nekünk telegrafálják, ma szenzációs ügyben ítélkezett. Erdmann János gazdag földbirtokos holtestét hónapokkal ezelőtt a Temes partján találták. Kiderült, hogy a gyilkos Erdmann saját kocsisa Back József, akit a tettre a meggyilkolt felesége, egy feltűnő szép asszony bérelt fel ezer forinton. A végtárgyalásnál az asszony bevalotta, hogy ő bérelte férje meggyilkolására a kocsiat, mert ez házassága napjától kezdve ütlegette és rossz nőekkel osztotta meg házasságát. Egy éjjel azután, mikor férje itt az állapotban jött haza, kiszolgáltatta őt a kocsisának, aki egy baljával agyonütötte. A törvényszék a szép asszonyt két évi, kocsiát két és fél évi fegyházra ítélte.

— Az iv-utcai gyilkosság. A múlt esztendő novemberében egy Wagner Ferencz nevű rovtó multu suhancz csirkefogó belopódzott Peidl Karolin iv-utcai lakására s meggyilkolta és kirabolta a hatvan esztendős vén leányt. Kötelet vetett a nyakába s úgy fojtotta meg s aztán kezébe adta az olvasót. A budapesti királyi törvényszék szándékos emberölés büntetése miatt tizenkét évi fegyházra ítélte el a tizenkilenc éves rablógyilkost, aki fellebbezett az ítélet ellen. A királyi tábla ma Burg Lajos elnöklése alatt Balonyi Imre előadás alapján tulenyhének találta az elsőbíróaság ítéletét s Wagner büntetését tizenöt esztendőre emelte fel.

Jelenet az utcán.

Egy válópórról s az annak nyomán támadt hünypórról sokat beszélnek most fővárosszerete. Néhány évvel ezelőtt egy fővárosi orvos szép felesége elvált az urától, hogy dr. Klinger Zsigmond fogorvos nejevé legyen. A fiatal asszony, úgy látszik, második férje oldalán sem érezte magát boldognak, — vigasztalást keresett. A dolog nem maradt sokáig titok, suttogták róla mindenfelé s végre a fáma szerint a fogorvos maga is hátlenségen érte nejét. S meglepetése nem is volt közönséges, mert aki feleségét elcsábította, nem volt más, mint a tulajdon — testvéröccse.

A házasságtörésnek ez a legkellemetlenebb esete nagyon elkeserítette Klingert és nyomban megindította a válópórt.

Alighogy ez történt, az egész Klinger-család ellenségeskedésbe jutott. A doktorné följelentette válópórra férjét és apását Klinger Alajost is zsarolás és hamis tanúszerzés címén, azt hozván fel ellenük, hogy mesterségesen rontozták a dolgot, csak hogy őt Klinger Jenő miniszteri segédfogalmazóval bizalmas együttlétben találják. Szükségük volt pedig erre a szenzációra azért, hogy kizsaroljanak tőle egy irást, melyben 70.000 forintnyi hozományáról lemond. A vizsgálat megindult s a törvényszék-nél a napokban hallgatták ki dr. Klinger Jenőt, akiről azt hiszik a család többi tagjai, hogy ő bujtatta fel bátyja feleségét a büntető följelentés megtételére.

Ennek a családi összeveszésnek botrányos folytatása volt ma délelőtt az utcán. A Klinger-testvérek ugyanis érthető nehezetteléssel vannak öccsük, dr. Klinger Jenő irányában s mikor ez ma Budára, a hivatalába akart menni, elője állott az Arany János-utczában Klinger Béla fővárosi fiatal bankár, a testvérek egyike:

— Akarod-e jóvá tenni, amit családnak s különösen ös atyánk ellen vétettél? — kérdezte az öccsétől.

— Nem — felelte hidegen Klinger Jenő.

A ezirányú válasz hallatára a bankár teljes erejéből arcuzultotta öcsését. De az igazi leszámolás még csak ezután következett. A csattanós jelre két ember termelt a helyszínén és kutyakorbácsal kezdtek ütlegetni a fiatal miniszteri segédfogalmazót... Az utca népe percekig nézte az épületes jelenetet, mely legközelebb a bíróságnak is dolgot fog adni.

Az orfeum-énekesnő blouse-a.

Lieblisch Lola nemzetközi orfeumdirát a sorsa és az imprezáriója utiterve két évvel ezelőtt Nagy-Becskerek városába vetette.

A sikkes énekesnő — így írja most levelezőnk — művészetével az akkori aranyifjúság egyik hevesebb vérű tagjára tett legmélyebb hatást. Hogy számokban beszéljünk: egy csinos női blouse, nyakkendő és — öt erejéig. E tárgyaknak kiszolgáltatására hatalmazta föl a szép Lola tisztelője Nagy-Becskerek egyik divatkereskedőjét.

A szépséges Lola azonban nem elégedett meg a potom négy forint értékű apróságokkal, neki szebb és finomabb szerelemre fájt a foga, mire a szolgálatkés kereskedő egy előkelő nagybecskereki cég divatterméből elégitette ki ritka vevője kényes igényeit. A megbízott divatkereskedő készpénzzel fizette meg az említett cégtől vett árut, annak tizenegy forint 80 krajczárnyi árával pedig megbízóját terhelte meg.

Derék divatkereskedőhöz méltóan csak két hónap múlva prezentálta a számlát tulajdonképeni vevőjének, az említett lovagias fiatal embernek, aki azonban nem honorálta rögtön a kontót. A divatkereskedő csak egy év múlva prezentálta újra a számlát alkalmazottja által, de vevője ekkor indígalódva jelentette ki, hogy ő csupán négy forinttal tartozik, a többit el nem ismeri. Egyebekben pedig a vízvezeték nélkül szűkölködő Nagy-Becskerek vízhozói közel rokonának nyilvánítja kelemetlen hitelezőjét.

Az eddig türelmes divatárus ez új rokonságot épen nem tartotta megtisztelőnek, másnap amaz üzenet kapcsán küldötte át segédjét a számlával, hogy nemfizetés esetén a „Torontál“-ban szellőzteti az ügyet.

E fenyegetés oly éktelen dühbe hozta Lola tisztelőjét, akit a küldöncz hivatalában keresett fel, hogy székét felkapva, egy pillanat alatt szabadult meg hitelezője alkalmatlan megbízottjától.

Az ügy e hónap 23-án nyert folytatást a nagybecskereki királyi törvényszék előtt, ahol a megfenyegetett fiatal ember a divatkereskedőt és segédjét zsarolással vádolta.

A pikantéria vonz és így természetes, hogy nagyszámu hallgatóság előtt folyt le a dr. Duka László királyi ítélőtáblai bíró által nagy tapintattal vezetett végtárgyalás. A királyi törvényszék a vád- és védbeszéd meghallgatása után a divatkereskedőt felmentette, segédjét pedig öt forint pénzbüntetésre és a felmerült költség megfizetésére kötelezte.

Az ítélet jogerős.

SPORT.

† A királyné-díj menyőnye. A királyné-díjban körülbelül hét ló fog indulni. A valószínű indulók a következők:

Debutante	lovagolja	Hyams.
Busserl	•	Bulford S.
Hébe	•	Wilton.
Szolgabíró	•	Barker.
Komámasszony	•	Adams.
Véletlen	•	Gilchrist.
Zászlós	•	Poole.

† A badeni nagy díj. Ma futották a százezer márkával dotált badeni nagy díjat az iffetzhelmi gyepen. E versenyben Slusor volt a győztes Nicosia és tenyésztésünk képviselője, Maikönig ellen. A Wiener-Welten ló ma másodszer szenvedett vereséget Baden-Badenben. A múltkor az iffetzhelmi nagy díjban volt második Nicosia mögött. Akkori veresége tehát reális volt, mert Nicosia ma is előtte ért a célhoz. Nagyobb szenzáció volt e futamban Habenchts veresége, mely Doria sorsára jutott, amennyiben verseny közben annyira letört, hogy talán sohasem lesz pályára

hozható. Ez annyival is inkább érdekelt bennünket, mert a graditzi ló reális favoritja volt a budapesti St.-Legernek s ha accidens nem éri, valószínűleg győztesként került volna ki a küzdelemből.

A klasszikus verseny eredménye a következő:

1. Wenghof 36 p. m. Slusor (apja Aspirant az osztrák derby-nyerő) 54 kilogramm, lovagolta Jones.
2. 36 Nicosia 53-5 kilogramm, lovagolta Busby.
3. 36 Maikönig 55 kilogramm, lovagolta Smith.
4. 36 Geranium 61 kilogramm, lovagolta Martin.

Futott még: a 36. Habenchts 57-5 kilogramm, lovagolta Ballantine, mely a versenyben letört.

Totalisateur: 10 : 50. Helyre 20 : 36, 44.
Bírói ítélet: Ötnegyed hosszal nyerve, két hosszal harmadik.

† Kerékpárverseny. A fővárosi sportegylet pályaszövetsége e hónap 28-án tartja nagyszabású kerékpárversenyét a milleniumi versenypályán. A verseny iránt, melyben Gillemont, Papp, Bäumlér, Keszler, Szárits, Kirchnopf, Greiner, Lillits elsőrendű versenyzők is részt vesznek, igen nagy érdeklődés. A nézőközönség számára fedett tribün és buffet áll rendelkezésre, azonkívül szünet közben katonazene fog játszani.

† Habenchts letört. E rovat más helyén közöljük a badeni nagy díj eredményét, melyben Habenchts, a német derbygyőztes letöréséről is referálunk. Még pótlólag megemlítjük, hogy Habenchts legutóbbi szereplésének a procedurái a Doriával teljesen azonosak voltak. Habenchts ép úgy favoritja volt a mai százezer márkás versenynek, mint Doria a Szent István-díjban s amazzal ép úgy kénytelenek voltak abbahagyni a munkát. Ennek a favoritnak is elterjedt a rossz híre, de azért a startnál mégis megjelent, s istállója a legnagyobb reménységgel küldte a starthoz.

Budapesti lóversenyek.

(Hetedik nap.)

Rekkenő hőségben, gyöngye látogatás mellett futották le a mai versenyeket, amelyek nagybárra meglepetéssel végződtek. Ha vesszük, hogy a gátverseny kivételével minden futamban sok ló állott a starthoz, akkor nem lehet csodálkozni azon, hogy annyi sok ló közül, pláne handicapekben, nem bírják a győztest kiválasztani. A nap főfutamban is vereséget szenvedett a favorit. A futamban az általunk jelölt Remete okozott meglepetést biztos győzelmével, melynek quótája tízszeres volt, míg a forintos helyen plane huszszoros pénzt fizetett a totalisateur.

A legnagyobb meglepetés azonban Contra második helye volt a Welter handicap-ben, melyre 25-re 497 forintot fizetett a totalisateur. De Isolde hívei is jól jártak, mert ennek győzelmé után több mint húszszoros pénz volt az osztalék. Gyönyörű finishek voltak a főfutamban és a Nursery handicap-ben. A telivérek a távoszloptól a célig egy csomóban küzdöttek:

A részletes eredmény a következő:

I. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távoiság 1600 méter.

1. Rohonczy G. Abgar 50 kilogramm, lovagolta Marsh.
2. Gróf Andrassy T. Veloce 55 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Blaskovich Ernő Virgoncz 55 kilogramm, lovagolta Adams.

Futottak még: Báró Springer G. Marasca 51-5 kilogramm, lovagolta Hyams. Zangen J. Kadmea 55 kilogramm, lovagolta Barker. Gróf Baworowski W. Dolomit 54-5 kilogramm, lovagolta Bulford S. Szászbereki ménes Thetis 51-5 kilogramm, lovagolta Peake. Krausz L. Mihaszna 46-5 kilogramm, lovagolta Lipovnitzy.

Bírói ítélet: Küzdelem után nyakhosszal nyerve, másfél hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 50. — 1 frtos helyen 5 : 52 — 30 kros helyen 5 : 81. — Helyrefogadások: I. 25 : 120. II. 25 : 98.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 14 Marasca, 5 : 27 Kadmea, 5 : 34 Virgoncz, 5 : 41 Veloce, 5 : 45 Dolomit, 5 : 46 Thetis, 5 : 184 Mihaszna.

Versenyérték: 1970 korona, 270 korona a másodíknak.

Könyvfogadások: 3 Kadmea és Marasca, 4 Thetis és Virgoncz, 5 Abgar, 7 Veloce, 8 Dolomit, 12 Mihaszna.

Marasca-t claimolta gróf Andrassy Tivadar báró Harkányi Andor számára.

II. Háromévesek gátversenye. Díj 2000 korona. Távoiság 2400 méter.

1. Gróf Eszterházy M. Zirc 65 kilogramm, lovagolta May.
2. Gróf Eszterházy F. Borszörcsök 65 kilogramm, lovagolta Salter.

Bírói ítélet: Kéthosszal feltartva nyerve. Totalisateur 5 : 5. — 1 frtos helyen 5 : 6. — 30 kros helyen 5 : 6.

Borszörcsök quótája győzelem esetén: 5 : 16. Könyvfogadások: 6 reá Zirc, 5 Borszörcsök. Versenyérték: 400 korona, 460 korona a másodíknak.

III. Handicap. 3000 korona. Távoiság 1600 méter.

1. Egyedi A. Néni 60 kilogramm, lovagolta Griffiths.
2. Dreher A. Dogma 53 kilogramm, lovagolta Bulford S.
3. Szászbereki ménes Ara 44-5 kilogramm, lovagolta Slack.

Futottak még: Gróf Andrassy S. Bora 40 kilogramm, lovagolta Finan, Báró Harkányi A. Eccles Cross 62 kilogramm, lovagolta Barker, Gróf Eszterházy M. Francia Mulató 57 kilogramm, lovagolta Cleminson, Báró Springer G. Candide 56-5 kilogramm, lovagolta Hyams.

Bírói ítélet: Másfélhosszal könnyen nyerve, egy hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 27. — 1 frtos helyen 5 : 27. — 30 kros helyen 5 : 28. — Helyrefogadások: I. 25 : 46. II. 25 : 35. III. 25 : 40.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 19 Dogma, 5 : 28 Francia Mulató, 5 : 33 Eccles Cross, 5 : 34 Ara, 5 : 45 Candide, 5 : 119 Bora.

Könyvfogadások: 3 Dogma és Eccles Cross, 3/4 Francia Mulató, 4 Ara és Néni, 6 Candide és 12 Bora.

Versenyérték: 2950 korona, 750 korona a másodíknak, 90 korona az egyleti pénztárnak.

IV. Kétévesek nagy handicapje. Díj 8000 korona. Távoiság 1100 méter.

1. Egyedi A. Remete 48 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
2. Br. Üchritz Zs. Chryseis 51-1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Geist G. Pimasz 45-1/2 kilogramm, lovagolta Wilton.

Futottak még: Mr. Dorryt Illusion 54-1/2 kilogramm, lovagolta Adams. Dreher A. Brodler 60 kilogramm, lovagolta Bulford S. Gr. Degenfeld I. Wedding eve 57 kilogramm, lovagolta Barker. H. Lov. Lederer S. Timár 56 kilogramm, lovagolta Peake. Tränkel A. Canterbury 56 kilogramm, lovagolta Huxtable H. Capt. Gaston The winnings 56 kilogramm, lovagolta Bulford A. Gr. Hunyady I. Diomed 51 kilogramm, lovagolta Poole. Br. Springer G. Fid-Fad 50 kilogramm, lovagolta Hyams. Br. Podmaniczky G. Cassiopeia 49-5 kilogramm, lovagolta Ibbet. Szászbereki ménes Gwen 48 kilogramm, lovagolta Cleminson. Lov. Lederer S. Ladro 47 kilogramm, lovagolta Peasnell.

Bírói ítélet: Egy hosszal biztosan nyerve, félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 58. — 1 frtos helyen 5 : 105 — 30 kros helyen 5 : 108. — Helyrefogadások: I. 25 : 82. II. 25 : 40. III. 25 : 55.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 16 Chryseis, 5 : 32 Wedding eve, 5 : 43 Illusion, 5 : 45 Brodler, 5 : 57 Ladro és Timár, 5 : 58 Pimasz, 5 : 97 Fid-Fad és Gwen, 5 : 201 Diomed, 5 : 206 Canterbury, 5 : 257 Cassiopeia, 5 : 328 The winnings.

Könyvfogadások: 2-1/2 Chryseis, 4 Wedding eve, 6 Brodler, Illusion és Pimasz, 7 Remete, 10 Fid-Fad és Ladro, 12 a többi.

Versenyérték: 8000 korona, 1732-1/2 korona a másodíknak, 406-1/2 korona a harmadíknak, 940 korona az egyleti pénztárnak.

V. Kétéves nyeretlenek eladóversenye. 2000 korona. Távoiság 1100 méter.

1. Gróf Degenfeld I. A la grecque 51-5 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Báró Springer G. Lucifer 53 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Gróf Festetich T. Freedom 51 kilogramm, lovagolta Marsh.

Futottak még: Mr. Lincoln Játék 49 kilogramm, lovagolta Ibbet, Szászbereki ménes Tarna 51-5 kilogramm, lovagolta Peake. Mr. Wood Szellő 49-5 kilogramm, lovagolta Poole. Egyedi A. Artatlan 54-5 kilogramm, lovagolta Griffiths. Gróf Károlyi I. York 56 kilogramm, lovagolta Huxtable H. Rohonczy G. Arkangyalát 54-5 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Teleki J. Ferbli 51 kilogramm, lovagolta Wilton. Gróf Forgách I. Alföld 49 kilogramm, lovagolta Westwood.

Bírói ítélet: Kéthosszal könnyen nyerve, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 25. — 1 frtos helyen 5 : 33. — 30 kros helyen 5 : 31. — Helyrefogadások: I. 25 : 85. II. 25 : 126.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 20 York, 5 : 29 Szellő, 5 : 44 Lucifer, 5 : 57 Arkangyalát, 5 : 63 Játék, 5 : 65 Tarna, 5 : 103 Freedom, 5 : 110 Ferbli, 5 : 111 Artatlan, 5 : 135 Alföld.

Könyvfogadások: 3 York, 4 A la grecque és Szellő, 6 Arkangyalát, 8 Játék és Lucifer, 10 Artatlan és Ferbli, 12 Alföld, Freedom és Tarna.

Versenyérték: 1970 korona, 380 korona a másodíknak.

VI. Nurnery-handicap. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Mr. Siltou Isalde 58.5 kilogramm, lovagolta Barker.
2. Báro Springer G. Berenice 54 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Mr. Lincoln Duca 58.5 kilogramm, lovagolta Hbet.

Futottak még: Gróf Wenckheim D. Imperius 56.5 kilogramm, lovagolta Adams. Mr. Blue Green Inconnue 55 kilogramm, lovagolta Sharpe. Szászabereki ménes Castagnette 55 kilogramm, lovagolta Hesp. Báro Harkányi J. Lauderdale 52.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Lov. Lederer S. Contrás 51 kilogramm, lovagolta Peake. Gróf Károlyi Gy. Rézes 49.5 kilogramm, lovagolta Bulford S. Szemere M. Grimaldi 47.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Bírói ítélet: Küzdelem után fehszszal nyerve, fehszszal harmadik.

Totalisateur 5 : 102, 1 forintos helyen 5 : 127. — 80 kros helyen 5 : 159. — Helyrefogadások: I. 25 : 202. II. 25 : 54. III. 25 : 281.

A többi 16 quótája győzelem esetén: 5 : 13 Contrás, 5 : 26 Berenice, 5 : 27 Grimaldi, 5 : 46 Rézes, 5 : 50 Imperius, 5 : 94 Castagnette, 5 : 130 Lauderdale, 5 : 210 Duca, 5 : 408 Inconnue.

Könyvfogadások: 1-25 Contrás, 3-5 Grimaldi, 4 Berenice és Rézes, 5 Imperius, 6 Lauderdale, 10 Castagnette, Duca és Isalde, 12 Inconnue.

Versenyérték: 2960 korona, 880 korona a másodíknak.

VII. Welter-handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter.

1. Báro Üchtritz Zs. Perle rose 53 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Krausz L. Contra 56 kilogramm, lovagolta Huxtable.
3. Draher A. Gehst vira 59 kilogramm, lovagolta Bulford S.

Futottak még: Mr. Newmarket Malteser 64.5 kilogramm, lovagolta Peake, Gróf Pejacevich A. Fée 65 kilogramm, lovagolta Hesp. Capt. Gaston Ladrone 63.5 kilogramm, lovagolta Barker, Báro Springer G. Vert-Vert 62 kilogramm, lovagolta Hyams, Gróf Eszterházy M. Judica 59.5 kilogramm, lovagolta Griffiths, Gróf Wenckheim D. Nur Neune 59.5 lovagolta Adams, Szemere M. Garibaldi 55.5 kilogramm, lovagolta Cleminson, Mr. C. Wood Palota 49 kilogramm, lovagolta Wilton, Rohonczy G. Bóra 40 kilogramm, lovagolta Finan.

Bírói ítélet: Másfél hoszszal könnyen nyerve, egy hoszszal harmadik.

Totalisateur : 5 : 43. — 1 frtos helyen 5 : 36. — 80 kros helyen : 5 : 29. — Helyrefogadások: I. 25 : 143. II. 25 : 497.

A többi 16 quótája győzelem esetén: 5 : 13 Garibaldi, 5 : 46 Palota, 5 : 51 Judica, 5 : 57 Nur Neune, 5 : 66 Gehst vira, 5 : 76 Malteser, 5 : 90 Vert-Vert, 5 : 91 Contra, 5 : 93 Fée, 5 : 185 Ladrone, 5 : 244 Bóra.

Könyvfogadások: 1/4 Garibaldi, 5 Gehst vira, 6 Judica, Nur Neune, Palota és Perle rose, 10 Vert-Vert, 12 Contra, Fée és Malteser, 14 Bóra és Ladrone. Versenyérték: 1960 korona, 780 korona a másodíknak, 90 korona az egyleti pénztárnak.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A magyar királyi belügyminiszter a budapesti magyar királyi államrendőrségnél Ferencz Albert fizetés nélküli fogalmazót valóságos fogalmazóvá a IX. fizetési osztály 3. fokozatába, Csobánczy Pál irnokot segédfogalmazóvá a X. fizetési osztály 3. fokozatába, Hollefreund Béla és Domonkos Gyula gyakornokokat irnokokká a XI. fizetési osztály 2. fokozatába, Keresztessy Gyula, Kufiay Gyula és Borszékly Ákos végzett joghallgatókat segéddíjas gyakornokokká, Trásy Antal fizetés nélküli hivatalsegédültséget valóságos hivatalsegédültséggé a XI. fizetési osztály 2. fokozatába és Lajtos Antal díjnokot fizetés nélküli hivatalsegédültséggé kinevezte.

Árverések a fővárosban. Springer Ármun ingóságai VIII. József-körút 78. augusztus 26. Fleischmann Róza ingóságai VIII. nagyfuváros-utca 14. augusztus 27. Lemberger Mór ingóságai VI. felső-erdősor 30. augusztus 29. Offer Samu ingóságai VI. Teréz-körút 1/a augusztus 26. Grimm György ingóságai IV. Ferencz József-utca 7. augusztus 26. Stolle Ede ingóságai VI. Hungária-ut 103. augusztus 27. Fekete Sándor ingóságai VI. Szent László-ut 164. szeptember 1. Müller Ámin ingóságai V. külső-várat-ut 14. augusztus 26. Pohl Károly ingóságai VII. mexikói-ut Pohl-villa augusztus 26. Hegedüs József ingóságai VII. Róza-utca 57. augusztus 26. Singhoffer Géza ingóságai VI. 6-utca 11. augusztus 26. Pacholek Károly ingóságai IX. Korona-herceg-utca 18. VIII. üllői-ut 46. és Balassa-utca 5. augusztus 27.

Pályázatok. A szatmárnémeti törvényszéknel aljegyzői állásra, a lippai (Temesvár) járásbírósnál hivatalsegédültségi állásra, a szabadkai járásbírósnál albirói állásra, a váci (Budapest) járásbírósnál albirói állásra, postamesteri állásra Óchodmezén (Trécsén vármegye), Forró-Encsen (Ábraj-Torna vármegye), Isztermen (Fehér vármegye) és Győr-Ferencvárosban, a deési pénzügyigazgatóságnál régrehajtoi állásra, a beregszászi törvényszéknel aljegyzői állásra, a rózsashegyi törvényszéknel irnok állásra, az apatini (Zombor) járásbírósnál aljegyzői állásra, a kőcsesi járásbírósnál járásbírói állásra, a varasdi pénzügyigazgatóságnál főbiztosi állásra, a debreczeni pénzügyigazgatóság helybeli gyakornoki állásra, a nagyváradi pénzügyigazgatóságnál segédültségi állásra lehet a felvételre jelentkezni.

NYILT-TÉR.

K MIKSZÁTH KÁLMÁN
K atángy-Naptár-a
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni hirdetések közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad:
az Országos Hirlap kiadóhivatala
VIII. ker., József-körút 65. szám.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 25. (C. T. B.)

	aug. 25. cents	aug. 24. cents
Buza szeptemberre	68 ¹ / ₂	68
decemberre	66 ³ / ₄	66
Tengeri szeptemberre	34 ¹ / ₂	34 ³ / ₄

Chicago, augusztus 25. (C. T. B.)

	aug. 25. cents	aug. 24. cents
Buza szeptemberre	63 ³ / ₄	63 ¹ / ₂
Tengeri szeptemberre	30	29 ³ / ₄

Mezőgazdaság.

Szállítási kedvezmény vetőmagokra. Említették, hogy a földmívelési miniszter elrendelte, hogy az állami gazdaságok termésköltségeiből a szükséges vetőmag a károsult gazdáknak közvetlenül eladassék, illetve azon kisgazdáknak, kik az oklevél szükséges vetőmagot beszerezni képtelenek, előlegeztessék. A kereskedelmi miniszter pedig elrendelte, hogy ezen a földmívelési miniszterium által kiállítandó, a küldemény rendeltetését bizonyító igazolmányok kíséretében feladandó szállítmányok folyó évi november hó végéig a magyar királyi államvasutakon önköltségen a dunántúli és a győr-veprém-dombási helyi érdekű vasutakon pedig, melyekre nézve a magyar királyi államvasutak díjszabási joggal bírnak, mintegy 50 százalékkal mérsékelte díjtételek mellett szállíttassanak. Ezzel felhívta a kereskedelmi miniszter a többi önálló üzemmel bíró vasutakat hasonló mérséklés engedélyezésére, a magyar királyi államvasutak igazgatósága pedig a miniszter rendelkezése az üzemekben levő Duna jobbparti, díjszabási joggal bíró összes helyi érdekű vasutakat kereste meg hasonló eljárás céljából.

Ipar- és kereskedelem.

A miskolczi sörárpavásár. Mint lapunknak Miskolcztól jelentik, a sörárpavásárt ma reggel nyitotta meg a megyeház nagytermében Miklós Ödön gazdasági egyesületi elnök nagyszámú érdeklődő jelenlétében. Beszédében üdvözlölte a földmívelésügyi miniszter és az országos gazdasági egyesület kiküldöttait, továbbá a nagyszámú termelőket és kereskedőket, a közvetlen érintkezés nagy jelentőségét hangsúlyozta. A vásár nagy élénkséggel indult meg. Közel ötszáz waggon árpát jelentettek be jó minőségekben. Élénk üzleti mozgalom indult meg ma a reggeli órákban és azonnali szállítás mellett délig száz waggont adtak el 8.25—7 forintosnyi áron.

Új mezőgazdasági gépgyárak. Förster Nándor az osztrák-magyar államvasutak magyar uradalmainak új igazgatója két új gépgyárat állít fel: egyet Német-Bogszánban, másikat Oláh-Bogszánban. Mindkettő mezőgazdasági gépgyár lesz.

A vidéki kerületi betegsegélyező pénztárak. A vidéki kerületi betegsegélyező pénztárak központi bizottsága dr. Matlekovits Sándor valóságos belső titkos tanácsos elnöklése alatt ülést tartott, amelyen dr. Horváth János ügyvivő elnök jelentést tett: a) a portimentesség ügyéről, b) a vasúti szabadjegyek dolgában, c) a postai kocsisok betegsegélyező pénztári tagsága ügyében, d) a kórházi ügyben tett felterjesztésnek elintézéséről. A bejelentéseket tudomásul vették. Ezután a köz-

csönösségi szabályzat-tervezetel és az ennek módosítására vonatkozó 10 pénztár részéről beérkezett javaslatot vették tárgyalás alá. A szabályzatot a beérkezett javaslatok lehető figyelembe vételével módosították és véglegesen megállapították. A szabályzat 1898. évi január 1-jén lép életbe és hatálya kiterjed a kölcsönösségi viszonyba belépett és ezután belépő pénztárakra is. Az újabb ipartestületi pénztárak engedélyezésének kérdésében elhatározta a bizottság, hogy újabb felterjesztésnek szükségét fenntartani nem látta. Egyik sereplős miniszteri döntvény ötlestől foglalkozott a bizottság a pénztárak választott bíróságainak hatáskörével és megbízta Szontagh Jenő bizottsági jegyzőt Szolnokról, hogy e tárgyban a központi bizottság nevében a miniszteriumhoz indokolt felterjesztést készítsen.

Kőbányai sertésplaccz, aug. 25. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialtal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 57¹/₂—58¹/₂ krajcz. Közép (páronként 251—320 klg-ig terjedő súlyban) 58¹/₂—59 kr. Könnyű (páronként 250 klg-ig terjedő súlyban; 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 klg. felüli súlyban 58—58¹/₂ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 58—58¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm-ig terjedő súlyban) 57—59 krajczárig. Sertésplacczszám: 1898. aug. 23. napján volt készlet 46.009 darab, aug. 24-én felhajtott 363 drb, augusztus 24-én elszállított 86 darab, augusztus 25-ére maradt készletben 46.286 darab. A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti konzum-sertésplaccz, aug. 25. A ferencvárosi petroleum rakárnál levő székesfővárosi konzum-sertésplacczra 1898. augusztus 24-én érkezett 479 drb. Készlet 227 darab, összes felhajtás 706 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 477 drb, elszállítatlan maradt 229 drb. Napi árak: 120—180 kilós —.— kr., 220—280 kilós 57—59 krajczár, 320—380 kilós 56—59 kr., öreg nehéz — krajczár, malacz —.— krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti szurómarhavásár, augusztus 25. (A budapesti közvágóhid és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott 672 darab belföldi, 69 darab növendék élő borju. — A vásár hangulata lanyha volt. Jegyzeti árak: Élő belföldi borju 30—42 forintig, kivételesen 44 forintig. Növendék borju 18—21 forintig súlyra.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár, aug. 25. (A budapesti közvágóhid és marhavásári igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 357 darab, ugymint: jármos ökör elsőminőségű 75 drb, közép 65 darab. Fejős tehén: tarka 160 darab, bonyhádi 49 darab, hizlali való ökör 12 darab, jármos bivaly 6 darab. Jármos ökökre a közel álló országos vásár miatt kevés vevő jelentkezett, ami elkelt gyengébb minőségű volt a múlt heti árakat ért el. Fejős tehének árában néhány nagyobb vevő megjelenése darabonként 5—10 forintos áremelkedést idézett elő. — Az egyes vevők közül említhetők: Schwarcz Samu Czinkota 18 darab, Kramer Mór Budapest 12 darab, Goldmann Ferencz 7 darab, gróf Károlyi Sándor 12 darab fejős tehén, Kramer Mór 9 darab, herczeg Metternich 30 darab jármos ökör. Jegyzettek: Középmínőségű jármos ökör 270—320 forint páronként. Fejős tehénekért: Tarka, kevert származásu tehén 70—120 forintig, darabonként, bonyhádi tehén 120—170 forintig darabonként.

Budapesti vágómarhavásár, augusztus 25. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 3505 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 590 darab magyar és tarka ökör, 578 darab magyar és tarka tehén, 1680 darab szerbiai ökör, 14 darab boszniai ökör, 350 darab szerb tehén, 138 darab bika és 165 darab bivaly. Minőség szerint 433 darab elsőrendű hizott, 2636 darab középmínőségű és 436 darab alárendelt minőségű. Miután a mai vásáron kevesebb idegen vevő volt, az irányzat általánosságban a kisebb felhajtás dacára lanyhább volt. Csak jó minőségű ökök voltak mult heti áron könnyen eladhatók. Ellenben minden más minőség csak alig tudta mult heti árát tartani, sőt egyes esetekben 100 kilogrammonként egy forinttal olcsóbban kelt. Súlyosabb minőségű áruból néhány száz darab eladatlan is maradt. — Következő árak jegyzettek: hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 31—33 frt, kivételesen 35 frt, hizott magyar és tarka ökör, középmínőségű 28—32 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 23—27 forintig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 20—32 forintig, magyar tehén középmínőségű 20—32 forintig, szerbiai ökör, jobb minőségű 25—31 forintig, szerbiai ökör középmínőségű 20—24 forintig, szerbiai bika 23—32 forintig, szerbiai bivaly 18—28 forintig, kivételesen 33³/₄ forintig. Métermérszámoktól ólósúlyban.

Közlekedés.

Villamos vasut Fiumében. A régóta vajdó városi villamos vasut ügye — mint levelezőnk írja, — most megint egy lépéssel haladt előre: tegnap megalakult a pénzcsoport, mely hivatva van a vasutat kiépíteni. E pénzcsoportot a budapesti kereskedelmi bank alapította „Fiumei villamos vasutrézvénytársaság” czim alatt 610.000 forint befizetett alaptőkével. Az alakuló ülés a magistratusi teremben volt. Elnök lett lovag Milconich Péter magistratusi igazgató, alelnök pedig Vass Ferencz a budapesti kereskedelmi bank igazgatója. Igazgatósági tagok lettek: Frankfurter Albert, báró Lazzarini Oszkár (az engedményes) Maiskiero Péter, Paupie Sándor, Singer Felix és Barta Sándor. A villamos vasut Susakról (a piramis-tól) esetleg Martins-Mizzáról indul ki a Fiume-Cantrida-Volosca-Abbazián át Lovranaig fog haladni. Ez idegen territóriumok folytán az igazgatóság megbízta dr. Sachs ügyvédet, hogy a szükséges engedélyeket kieszközölje a horvát kormánytól és az osztrák kereskedelmi minisztertől. A munkálatok azonnal megkezdődnek, mielőtt a magyar kereskedelmi miniszter megadja a még függőben levő technikai változásokra is az engedélyt.

Sorsolás.

Magyar királyi osztálysorsjáték. A mai búzák eredménye a következő: 15.000 koronát nyert: 27603, 10.000 koronát nyertek: 39390, 40440, 41491. 5000 koronát nyertek: 18094, 69600. 2000 koronát nyertek: 4353, 22141. 1000 koronát nyertek: 5539, 6195, 6942, 12431. 500 koronát nyertek: 4849, 13153, 13771, 14065, 14541, 22440, 26600, 27302, 30347, 33408, 37810, 40677, 43571, 45260, 48178, 62335, 65762, 66935, 67349, 74733, 79226, 81554, 82345, 99337.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, augusztus 25.

Már napok óta mondogatják a börzén, hogy közeledik az aldunai flotta, köszöbön van az idegen buza beözönlése. Ma aztán tényleg néhány tétel szerb buza kelt el, összesen 13,100 métermázsza. Végre ez nem sok, de hát mégis biztosságot hoznak gravitál. A contremine ennek nagy jelentőséget tulajdonít, már azért, mivel ez árut nem a fogyasztás vásárolta, hanem a spekuláció részéről vették fel a tételeket, még pedig azzal a határozottan bevallott szándékkal, hogy mielőtt a buza felérkezik — ami szeptember első hetére várható — azt szokvány szállítási czélokra felhasználják. A buza áráról nem is akarunk beszélni, meüldő fáradság is volna azt a magyar buza jegyzésével egybevetni, mert ez áru súlyban nehezebb, keverekkel pedig gazdagabban van megáldva mint az usance minőség, így tehát még különféle manipulációnak — könnyebb búzával való vegyítésnek és rostálásnak — lesz álavetve. Egyébként azért sem foglalkozunk a szerb búzáért ma fizetett árral, mivel az a revónél illetve a jövőbeli szokvány szállítónál is másodranga szereppel bír. Ennek az egész tranzakciónak ugyanis genezise van.

Többször említettük, hogy a szeptemberi és márcziusi buza egymásközi árvisszonya természetellenesen alakul az idén. Rendesen tudvalevőleg a későbbi határidő mintegy fél forinttal drágább a közelineél, ami jogosultnak is tűnik fel, ha tekintetbe vesszük ama költségeket, amelyek a búzáknak egy fél éven át való tárolásából származnak. Már most, mikor még néhány hét előtt a report körülbelül 10—20 krig zsugorodott össze, a spekuláció nagyban foganatosította azt a kettős tranzakciót, hogy vette a márcziusi búzát és eladta a szeptemberit, biztosan számítva arra, hogy az árkülönbség majd izmet növekedik, mire aztán e műveletet haszonnal lebonvolithatják. Ám a dolog másként fordult. A report nem csak hogy nem nagyobbodott, hanem teljesen összeolvadt, sőt tekintélyes deportnak adott helyet, azért, mivel a contremine a határidő közeledésével — hogy szállítási kötelezettsége elől meneküljön — fedezte a szeptemberit és eladta a márcziusi búzát.

Bizonyos oldalról, amelyről annak idején ez arbitrage-műveleteket tekintélyes számban eszkö-

zöltek, érkezettnek találtak most az időt arra, hogy a deport folytonos növekedésének gátat vessenek és erre szolgál a szállítási anyag. Ugy kombinálnak ugyanis, hogy mielőtt nagyobb felmondásokat jelentenek be szeptemberben, a hausse menekül majd az engamentből, azaz, hogy akkor aladják a szeptemberit és veszik a márcziusit. Egy szóval, hogy akkor ismét report fog képződni. Nem igaz tehát, hogy annak a prezumtiv szállítónak baisse-érdeke volna, amint ezt ma a tőzsdén hircsallították.

Máskülönbben kevés ujság volt a határidőpiaczon. Ha összehasonlítjuk a ma esti kurzusokat a tegnapi zárlattal, alig találunk különbséget, kivéve az egy augusztusi tengerit, amelyből ma az utolsó 18.000 métermázsányi szállítást jelentették be és amely határidőben már nincs se fedezési szükséglet, sem üzlet egyáltalában. Zárul e terminus egyegyed forinttal alacsonyabban, mint tegnap, azaz 5 forint 25 krajczárral.

A készáruüzletben sem volt árváltozás. Elkelt összesen 35.000 métermázsza buza fentartott áron, a többi czikkből is néhány vaggont vásároltak változatlan jegyzések mellett.

Csodálatos mégis, hogy az a nagy árlekasza-bolás, az a tüneményes baisse-mozgalom, amelyet már hetek óta jeleznek a tőzsdén, még mindig késik. Pedig a talaj kitünően volna preparálva, a hajlam megvan hozzá, hogy a lefelé mozgó árváltozást szeretetteljesen támogassák; csak egy iczi-piczi kőnek kellene megindulnia, hogy mire leérkezik, hatalmas lavinává növekedjek. És csak nem akar mozgásba jönni az a kövecske. No de, azért semmi kétség: annak a szeptemberi búzáknak 7 forint 50 krajczár lesz az ára. Ezt autentikus forrásból tudjuk, olyan uri emberektől, akik 7 forint 80 krajczáros búzát eladogatták annak idején és akik végre is nem azért spekuláltak, hogy veszítsenek.

Előfordult készáru-eladások.

Monnyiség munkában	Ar	Faj	haktóterem- kinti súly kilogrammban	Ár nettó 100 krajczár- kint	Ár nettó 100 krajczár- kint	Ár nettó 100 krajczár- kint
100	uj	buza tiszavidék	81 ⁵	Budapest	9.55	3hó
100	"	"	81	sárgaBpest	9.65	"
100	"	"	80 ⁷	"	9.65	"
500	"	"	80	"	9.65	"
150	"	"	80 ⁵	"	9.55	"
300	"	"	80	"	9.55	"
100	"	"	80	"	9.60	"
450	"	"	80	Budapest	9.55	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.50	"
100	"	"	79	sárgaBpest	9.35	"
300	"	"	79	Budapest	9.55	"
100	"	"	79	átlag sárga	9.45	"
100	"	"	78	"	9.45	"
450	"	"	79	Budapest	9.40	"
300	"	"	78 ⁷	sárgaBpest	9.20	"
100	"	"	78 ⁵	"	9.20	"
100	"	"	78 ⁵	Budapest	9.20	"
100	"	"	78 ⁹	sárgaBpest	9.20	"
100	"	"	79	"	9.35	"
100	"	"	79	átl.s.Bpest	9.45	"
100	"	"	78	"	9.45	"
100	"	"	77	Budapest	9.15	"
100	"	pestvidéki	81	sárgaBpest	9.40	"
100	"	"	79 ⁹	"	9.15	"
100	"	"	80 ⁵	"	9.35	"
400	"	"	79	"	9.25	"
100	"	"	79	Budapest	9.45	"
600	"	"	78 ⁵	"	9.30	"
100	"	"	78	sárgaBpest	9.10	"
400	"	"	77 ⁵	"	9.25	"
100	"	"	75 ³	"	8.90	"
100	"	"	74 ³	"	8.85	"
200	"	fehért.	78	Budapest	9.50	"
1850	"	zentai	75 ³	"	9.15	"
1800	"	bácskai	76 ⁵	kev. Bpest	9.05	"
600	"	f-tiszai	80 ⁵	sárgaBpest	9.50	"
100	"	"	80	"	9.35	"
100	"	"	79	Budapest	9.55	"
250	"	"	76	"	9.25	"
200	"	"	78 ⁸	sárgaBpest	9.05	"
600	"	"	78 ⁵	"	9.25	"
300	"	bánsági	81	Budapest	9.52 ^{1/2}	"
9000	"	szerbiai	77 ⁵	transito	7.45	"
2100	"	"	77 ⁵	"	7.45	"
2000	"	"	77	"	7.40	"
100	"	rozs pestvidéki	77	Budapest	7.05	kp
200	"	"	"	"	7.00	"
100	"	közönség.	"	"	6.80	"
100	"	zab	"	"	5.87 ^{1/2}	"
100	"	"	"	"	5.85	"
100	"	kevert	"	"	5.65	"
300	"	"	"	"	5.60	"
300	ó	tengeri magyar	"	"	5.30	"
100	"	"	"	Bpest pari.	5.20	"
200	uj	árpa takarm.	"	"	5.92 ^{1/2}	"
100	"	"	"	Kőbánya	6.00	"
200	"	serfűzdei	"	Budapest	6.50	"

Gabonaforgalom:

1898. augusztus 24.

	érkezett	elszállított
	m é t e r m á z s z a	
buzából . . .	22985	860
rozsából . . .	563	103
árpából . . .	2924	—
zabból . . .	2060	—
tengeriből . . .	—	460

Raktárállomány:

	Köszraktár	Raktárház	Sílan
	m é t e r m á z s z a		
Buza	15300	13205	—
Rozs	1600	103	—
Árpa	12000	104	—
Zab	2500	—	—
Tengeri	32300	4239	—
Liszt	14900	818	—

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy uj	faj	hektoliterenkint súly kilogrammban	100 kgr. készpénz- ára	hektoliterenkint súly kilogrammban	100 kgr. készpénz- ára
Buza	uj	tiszavid.	74	—	75	8.60 8.77
			76	8.80 8.90	77	8.95 9.00
			78	9.05 9.15	79	9.20 9.25
			80	9.30 9.35	81	—
"	"	pestvidéki	74	—	75	8.75 8.90
			76	8.95 9.05	77	9.10 9.15
			78	9.20 9.30	79	9.35 9.40
			80	9.45 9.50	81	—
"	"	fehért.	74	—	75	8.80 8.95
			76	9.00 9.10	77	9.15 9.20
			78	9.25 9.35	79	9.40 9.45
			80	9.50 9.55	81	—
rozs	"	elsőrendű	70—72	7.05 7.15	—	—
		másodr.	—	6.95 7.00	—	—
árpa	"	takarm.	60—62	5.65 6.00	—	—
"	"	szeszfűz.	62—64	6.50 7.20	—	—
"	"	sörfűzésre	64—66	7.50 8.50	—	—
zab	ó	—	39—41	5.70 6.00	—	—
tengeri	"	bánsági	—	5.40 5.45	—	—
"	"	másnemű	—	5.35 5.40	—	—
repcze	uj	káposzta	—	13.00 13.25	—	—
"	"	másnemű	—	—	—	—

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délkeleti és déli tőzsde		Délutáni tőzsde	
		Kezd. Forgalom	Zár.	Kezd. Forgalom	Zár.
buza	márcz. 8.26	{ 8.28-29-30 31-32-31 30-29- }	8.28	8.26	8.27 8.27
"	szept. 8.36	{ 8.37-38-39 40-42-44 42-41-39 }	8.38	8.37	{ 8.38 39-40 }
rozs	szept. 6.63	{ 6.64-65-66 }	6.63	6.60	{ 6.61 }
"	szept. 5.38	{ 5-38 }	5.39	5.39	5.38 5.38
tengeri	aug. 5.50	{ — }	—	5.35	5.35 5.25
"	szept. 5.08	{ 5.09 }	5.08	5.08	5.08 5.07
"	máj. 4.43	{ 4.44-45-47 45 44 }	4.39	4.37	4.38 4.37
repcze	aug. 13.—	{ 13.05 13.10 }	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata			
		augusztus 24-én	augusztus 25-én	Lezároló	Ártolyamok
buza	márcz.	8.31	8.33	8.27	8.29
buza	szept.	8.39	8.41	8.37	8.39
rozs	szept.	6.58	6.60	6.60	6.62
zab	szept.	5.38	5.40	5.38	5.35
tengeri	aug.	5.50	5.55	5.45	5.55 5.48
"	szept.	5.02	5.04	5.06	5.08
"	máj.	4.43	4.45	4.39	4.41
repcze	aug.	12.80	12.90	13.—	13.10

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, augusztus 25.

A budai tanácskozásokról jó hírek érkeztek. A komoly ujságok ugyan nem hirtelnek lényeges dolgokat a tanácskozásból, de azért mégis vannak olyanok, kik tudni vélik, hogy a két kormány meg-

BABEL.

Franzia regény.

(24)

Írta: Augustin Filon.

A végzett növendékek, kik egyik vagy másik módon sikereket arattak, szívesen jöttek el látogatába, hogy tolettfejeiket mutogassák és kis barátjaikkal tursalozzanak.

Mikor Pauline tizenhözlet hónapig látogatta volt Vergani iskoláját, Delaunayné úgy vélte, hogy leányának már a nyilvánosság elé kellene lépnie.

Pauline azonban visszautasította tervét. — Anyám, szólt, legyünk türelemmel.

A napokán meghívást kapok a vörös szalonba.

A vörös szalon volt a vizsgaterem. Nem egyszer gyűltek itt egybe tanácskozára, mely egy tehetség diadalutjának volt kiinduló pontja.

— Paulina mia! Ninetta!

Sápadtan az izgatottságtól lépett be a vörös terembe, hol e pillanathban három személy volt együtt az öreg zenészszel, de Pauline nem látott eleinte csak egy hölgyet, ki különösen szépek tűnt fel előtte.

A hölgy félig fekvő helyzetet foglalt el egy nagy pamlagon és prémes bundájába burkolódzott — tél volt és Vergani nem fűtött,

azt állítván, hogy a meleg árt a hangnak. Két idegen ur is volt itt. Az egyik a háttérben ült, a másik, egy kopott emberke, végtelenül szomorú arccal, a hölgy mellett állt és tisztelteljesen üdvözölte Paulinet.

— Ime, ő nagysága, ki egy színház tulajdonosnője, hallani kíván.

A hölgy kihúzta keztyűs kezét a karmantyuból és mosolyogva nyújtotta Pauline-nak. A fiatal leány most vette észre, hogy a hölgy erősen ki van festve.

— Enekel el a „Patience” románczot... vagy Fortunio dalát... vagy Chérubin couplet-it. Igen, ez a te genre-od, ezt tudod legjobban.

Vergani már ott is ült a zongoránál és a ritornelt játszta.

Pauline elénekelt a darabját, de az utolsó hang mintha torkán akadt volna. A mester dühösen ugrott föl:

— Szerencsétlen! Megölnöd öreg mesteredet szegyenében!... Ujra, de most ne hamisan!

Ujra kezdte a couplet-t, reszkető hangon énekelt és baleset nélkül fejezte be. Vergani lecsillapodván, látogatáshoz fordult:

— Még fiatal, ártatlan, még nem ismeri a fogásokat... De van érzéke és kedves kis hangja.

— Ugy van, szólt a bundás hölgy; gondolja, hogy jól fog neki illeni a costume?

— A nem láttam idomait, de anyja azt mondta...

Vergani egy kézmozdulattal fejezte be gondolatát.

— Ne pirulj el, gyermekem. Sohasem áll több eszköz egy művésznő rendelkezésére, mint amennyire szüksége van.

Az igazgató így szólt: — Kezdetben nem adhatok önnek többet négy fontnál. Megfelel ez önnek?

— Igen, asszonyom.

— Olyan színházat alapítunk, mely minden tekintetben egészen új. Arról van szó... ezt egyébként megmagyarázza önnek... Wallis Eusztach ur, poeta és ruhateremtő.

A szomorú arcú ur meghajította magát. — Az „Aesthetic Theatre”, monda komolyan, a szépek ápolására és fejlesztésére alakult és pedig minden genreből, zenéből, költészetből, plasztikumból. El vagyunk határozva arra, hogy minden egyéb tekinteteket a művészet hajlékából kiküszöböljünk. Nem lesz sem földszint, sem karzat.

— Nem lesznek olcsó helyek? kérde Vergani. Hát a nép?

— Azt kizárjuk... Addig, amíg a demokrácia nevelése befejezve nincsen, úgy sem lehetünk tekintettel reá. A támlásszékek ára egy guinea lesz és a látogatók szemeit nem fogja zavarni a kendővel a fejükön megjelenő munkásnők látása.

— Ezek a fiatal hölgyek — folytatta Wallis ur — minden gavallérnak egy piros szegfűt nyújtanak át, minden hölgynek pedig egy lilomot. A barnák piros, a szőkek kék selyemre nyomtatott műsört kapnak.

(Folytatása következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

TARCSA gyógyfürdő Yasmegyében.

Glaubersótartalmu szénsavdús vasforrások.

A legjobb módszerek szerint berendezett pezsgő- és ásványvíz, valamint vasfürdő. Kellemes hűvös éjszaki, a kényelem minden igényének megfelelő olcsó lakások; ételmelegítés, 2 jó vendéglő, gyógyszertár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerek bantalmai, sapkák, vérszegénység, továbbá a légzési és mésztesti szervek bajait ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitás május hó 15-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 25-ig tetemesen olcsóbb árak. Fénylágítással szolgál és kívánatra prospektusát küld a fűrdőigazgatóság. Állandó fűrdőorvos Dr. Rhorer Adorján, t. m. Körvoos. Tarsant-Károlyfürrás különösen mint órszer járvány esetén íróválti ajánlható. Megrendelések olyan városokból hol külön rátker nem létezik, a fűrdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirat-állomás helyben. Vasúti állomás Pálos-Eő, a Szombathelyi-Pálosfői vonalon, honnan a 80p.-nyi (6-6 kilom.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társasokcsik (Omnibuszok) tartják fenn s egy négyüléses bérkocsi ára 2 frt. 25 kr., társasokcsin egy hely 40 kr. 901

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 25-én.

Table with multiple columns listing various financial instruments and their prices. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Elsőbbségek', 'Részvények', and 'Pénznemek'. Each entry lists the instrument name, its value in 'pénz' and 'ár'.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898. augusztus 26-án.

NÉPSZÍNHÁZ.

A varázsgyűrű.

Operette 3 felvonásban, 5 képben. Írták: D'Emery Adolphe és Ruan. Paul. Ford.: Komor Gyula. Zenejét szerzte: Planquette R.

Személyek:

IV. Lajos Szirmai
De Charannes Szerdahelyi
René Nádai Hunka
Leocadie Vidorne
De la garde Georges F. Hegyi
Nicolas Vidor
Michelette Kéry Klára
Valpignon Lorag Solymosi
Arctus Kiss M.
La Popelinière Terayot

Kézlete 7 és fél óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

782. szám. 783. szám.

Tribby.

Színjáték 4 felvonásban. Georges Du Maurier regénye után írta: Paul M. Potter. Ford.: Fáy L. B.

Személyek:

Tribby O' Ferral Delli E.
Talbot Wynne Góth
Alex. Mc. Alister Balassa
William Bagot Tapolczai
Rochemartel Szerényi
Th. de Lafarce Nanasy
Svengali Fenyvessi
Gecko Gyözö
Vinardné Nikó L.
Antony Rónaszéki
Lomner Dési
Rev. Bagot Gyöngyi
Mrs. Bagot Hunyadi M.
Kaw Bardi
Dur en Váradi
Vincent Kassay
Claire Berzsei L.
Blazquerite Pécsi P.

Kézlete 7 és fél óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató Fejér Dezső.

Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A gésák

vagy Egy japán tohadó története.

Énekesjáték 3 fejr. Írta Owen Hall. Ford. Fáy J. G. és Makai K. Zenejét szerzte Sándor J.

Személyek:

Reginalt Kemény L.
Brouville Ferenczy
Cunningham Irányi
Grimston Odry Z.
Stanley Szabó
Downey Székely
Bolton Károly
Van-Cai Sziklai
Imári mártí Boross
Mimoza Vlád Gizella
Aranyvirág Bükki I.
Bimbó Szalai
Aranyharka HÉBER
Ibolyuska Gombaszögi
Lady Wynne Szilassy
Mary Worthington Varga
Edith Grant Aranyos
Molly Samora Ledesky
Kate Paulton Gyözö
Katana Kalmár
Tekmini, rendő Mátrai
Nánai, japán leány Fehér K.

Kézlete 7 és fél óraker.

BUDAI SZINKÖR

A hármaskörök.

(Mother of three.)

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta Graves G.

Kézlete 7 óraker.

VÁROSLIGETISZINKÖR

Igazgató Föld Zsigmond.

Narcisz.

Szomorújáték 5 felvonásban. Írta: Braunschweig. Fordította: Marien Frigye.

Kézlete 7 óraker.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Nemzeti Színház, M. Kir. Operaház, Vig Színház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színház, Kisfaludy Színház. Rows: Szombat, Vasárnap d. u., Este.

FAIRBANKS - mérlegek. Gazdasági, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket. Budapest, Andrassy-ut 14. Gyar: Váci-ut 156.

Makulatura-papír olcsón kapható. Hirdetések felvételnek lapunk kiadó-hivatalában.

Nagy bolthelyiség a József-körút legelőnkebb helyen. f. é. november hó 1-ére kiadó.

WULFF EDE ozirkusza. Ma pénteken, augusztus 26-án, este 7 1/2 óraker: nagy előadás. Egy érdekes fogadás keresztülvitele.

Fontos tudóvészesekeknek a Pater Kanten-főle nemes fenyő-kivonat. Becker János gyógyszerháza.

TITKOS BETEGSÉGEKET. Dr. GARAI ANTAL orvos, sebész, szemész- és szülészorvos.

Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkái. Olcsó egyöntetű diszkiadás 12 kötetben. A gyűjtemény ára diszkiadásban 36 forint.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit 12 diszkiadású kötetben 36 forintért. Utánvéttel bérmentve.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Célszerű is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. *Érv. Balásovits György*
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenbach Vilmos*
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szabó Már*
- IV. „ Garisch-bazár *Dévényi József*
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Hajósok A. J.*
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Löwinger Gyula*
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Well Vilmos*
- V. „ Váci-körút 5. szám *Morcsa Janka*
- V. „ Lipót-körút 22. szám *Wolák Izidor*
- VI. „ Teréz-körút 54. szám *Breuer Miklós*
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám *Ekonczy Flora*
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám *Heisler Béza*
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Frad J.*
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. *Sopronyi V.*

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltnak.

LEVELEZÉS.

Florenza. Szórdán láttam. Ha esteiben jutnak azok a kinok, melyeket én azóta szenvedek, lehetetlen leírni, kérem, tegyen valamit, hogy ne szenvedjek annyit. Ne tegyen oly kegyetlen és irjon egy pár megvigasztaló sort annak, aki nagyon szereti „rodnok”. 5972-1

Szivem. Biztosat még ma sem irhatok. Hisz az egész dolog attól függ, hogy mikor kapom azt meg. Képzelműd mennyire égek a vágtsól téged viszonlatlanul, de ha annyi akadályba ütközök. Remélem azonban, hogy holnap, esetleg holnapután sikerül mind a sok-sok eseköl-amelyet most küldök, személyesen fogom átadni az én édes szívének. 5966-1

B-a. Hogy van? négen nem hallottam már magáról, minek tulajdonítsam? Reménytelen, hogy a régi felhők már szétfoszottak. A. L. 5956-1

Abbazia Kérem, ha van még szép illaruhás hölgyet esdve kéri az a magas, széke fiatalember, ki kétszer arra meuo köszönt és azt fogadni kegyes volt, hogy adjon mielőbb alkalmat találkozára és irjon e lap kiadóhivatalába „Szöke imádó” jelige alatt, vajjon kiadása tejesíthető e? 5964-1

HÁZASSÁG.

Nagyon csinos 18 éves izr. leány, kinek 1500 forint hozománya van és rendkívül szoronyen és háziisan nevelt, férjhez menne egy kisebb hivatalnokhoz vagy kereskedőhöz. Ajánlatok „Fiatalszoba” alatt a kiadóhivatalba intézendők. 5916-2

Uraim. Egy csinos barna leány, ki meglehetősen nyílt fején és minden tekintetnek megfelelő kellemén kívül sujas anyagi vagyannal nem bír, egy oly intelligens férjet keres, ki nevében a szórakozást, nem pedig a pénzes tárczát kívánja feltalálni. Csakis komoly jellegű, teljes czimmettel ellátott leveleket a kiadóhivatal „Boldog halandók” czimén továbbít. 5910-2

ALLÁST KERES.

Egy fiatalember, ki a férfi- és női divat, rövid- és hosszú ruhákban jártas, állást keres helyben vagy vidéken. Levélbeli ajánlatokat „Ügyes” jelige alatt a kiadóba kér. 5928-3

25 koronát adok jutalmul annak, ki nekem egy raktárnoki vagy felügyelői állást szerez, elmegegyék vidékre is. Ajánlatokat „Felügyelő” czimén továbbít a kiadóhivatal. 5948-3

ALLÁST KAPHAT.

Egy fiatal leányka keresetkét két nagyobb fiu mellett játszani, és aki a házi dolgokban és valamit segít. Kivántatik perfect francia és német nyelv. Bővebbet lehet megtudni az Országos Hirlap kiadóhivatalában. 5946-4

Kifutóleány azonnal felvétetik. Czím a kiadóban. 5946-4

Falura, négy é ves kis leányom gondozására egy németül és francziául perfect beszélő bonnet keresek, aki két nagyobb fiamat is gondozni tartozik. Czím a kiadóhivatalban. 1933-4

Kisdedővönő (bonne) keresetkét egy négy éves leányka mellé. Ajánlatok referenciákkal és bizonyítványokkal e lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jelige alatt. 5906-4

ÓKTATÁS.

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkisebb tünőbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czím a kiadóhivatalban. 5994-5

Zenetanítónő mérsékelt áron ad alapos oktatást zongorából. Megkereséseket „Zongoratanítónő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 5960-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ölenként 3-25, telek jutányos árban eladó. 5956-7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czím a kiadóhivatalban. 5288-7

Ságymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czím a kiadóhivatalban. 5402-7

3-emeletes ház a nyugati vasp álya közvetlen közelében, ujonan épült, 120.000 frtért eladó. Szükséges tőke 60.000 frt, a többi bankteher. Ügynökök díjaztatnak. Ajánlatot kérek „Eladó ház” jeligeré e lap kiadóhivatalába. 5874-7

Ujpest legszebb helyén ujonan épült ház, a villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czím a kiadóban. 5020-7

ELADÁS.

Bator jó, szolid kivitelben előnyös részletfizetéssel Hétház Ignác kárpitos és asztalosbutor egyed. foraktárában VII., Erzsébet-körút 23. sz. Arjegyzékét vidékre ingyen és bérmentve. 6835-8

Ridzike, friss salátagomba 5 kilos bódón 3.20 frt, 5 literes üveg 5 frt. Vörös áfonya- compot cukorban befőzre vagy cukor nélkül 5 kilos bódón 3.50 frt, 5 literes üvegben 5 frt. Pénz-előleges beküldése mellett francó. Londoni ezüst érem. Kuchta János export ház Tiszolcz Gümör megye. 1905-8

Baross-utczában egy különösen menő kifutó sűrűsen családi viszonyok miatt eladó. Ajánlatokat a kiadó közvetít „Kifutó” jelige alatt. 5792-8

Jókarban levő keményfa-portál, 6 méter hosszú, 2 kirakatabiak és ajtóval, olcsón sűrűsen eladó. Szives megkeresést e laphoz kérek „Tömögondnok” jeligeré. 5872-8

KIADÓ SZOBÁK.

Teljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Baross-utczához. Czím a kiadóban. 5914-10

Intelligens családnál lakást és teljes ellátást kaphat olcsó ár mellett 1-2 vidéki fiu a Józsefvárosban. Kifutó bányászod biztosítatik. Czím a kiadóban. 5788-10

Nádor-utczában egy elegáns bútorozott utcai szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854-10

25 frtért teljes ellátást külön bejárattal szobával nyer 1 fiatal ur. Czím a kiadóhivatalban. 5738-10

LAKÁS KERESZTETIK.

Nagymező-utca környékén keresek egy utcai lakást 2, esetleg 3 szobából és stb-ből álljon. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatok „Lakás 1898” alatt a kiadóhivatalhoz ezimzendők. 5750-11

KIADÓ LAKÁSOK.

Garai-utczában 2 utcai szoba, előszoba konyha, speiz stb-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 5236-18

Futó-utczában egy első emeleti utcai szoba konyhával stb. 2 hónapra 20 frt szeptember 1-ére kiadó. Czím a kiadóban. 5904-13

vigszínház tőzsomszédságában ujonnan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszez- és villamvilágítással, legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Czím a kiadóban. 5388-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyetli helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 3862-17

Kerékpáriskolának, könyvnyomdának, vagy más ipari célra is igen alkalmas földszinti utcai helyiség, 12 nyílással az utcára, a vigszínház tőzsomszédságában; azonnal kiadó. Czím a kiadóban. 5848-17

Tisztító-intézet, a főváros legélénkebb helyén, családi körülmények miatt, olcsón átadó. Szives megkereséseket a kiadóba kérek „Jó üzlet” jelige alatt. 5790-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czím a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Nemeslelkü honleányok! Leikes honfiak! Ujpesten, a Téli-utca 21. szám alatt lakik egy elszegényedett urinó, néhai Báthori Gábor volt ipolysági ügyvéd özvegye, ki egykor jómódu volt, most vakon, nyomorba taszítva sanylódik. Leánya megmérgezte magát, fia megőrült, akinek szive van, könyörüljön rajta. 5944-18

Köhögésnél, rekedtségnél végyen 30 krért Réthy-féle Pemeteff-cukorkát. 1537-18

Egy, esetleg két iskolásleányka szigoru felügyelet mellett teljes ellátást kaphat a jövő iskolai tanévre intelligens családnál-külön szobában. Zongorahasználattal, esetleg zongora, oktatással. Fűrdőszoba a lakásban. Ajánlatok a kiadóba intézendők „Iskolásleányka H.” czím alatt. 5700-18

legelegánsabb utcai ruhákat olcsó árban készít egy elsőrangú varró. Czím a kiadóhivatalban. 452-18

Teljes ellátást nyerhetnek intelligens fiatal emberek vagy tanulók egész éven át szerény feltételek mellett. Czím a kiadóhivatalban. 5448-18

ADRIA kerékpárok

városi raktár

a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskola

folyó évi augusztus hó 1-től

Andrássy-ut 69.

a Plasztikon épületében létezik.